

Program Socialistične unije Slovenije 2012-2016

Nov družbeni dogovor

država–gospodarstvo-državljeni

temelj napredne, pravične in socialne slovenske države-

Tretje republike

Socialistična unija Slovenije je politična stranka državljanek in državljanov Slovenije, ki deluje na ozemlju Republike Slovenije, spoštuje temeljne svoboščine in človekove pravice, uresničuje ustavna določila RS po demokratičnih in pravnih načelih s poslanstvom, da vsem njenim prebivalcem zagotovi v bližnji prihodnosti socializem 21. stoletja; socialno, pravično, moderno, razvojno naravno in mednarodno ugledno slovensko državo.

Socialistična unija Slovenije utemeljuje zgornje poslanstvo stranke in naše skupne razvojne vizije za prihodnost na osnovi znanstvenih dognanj, strokovnih spoznanj, izkušenj socialističnih, socialno-demokratskih ter krščansko socialnih gibanj in spoštovanja antifasističnih ter demokratičnih vrednot evropskih narodov 20. stoletja.

Nova Gorica, avgust 2011

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemeč ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

Uvod	4
1. Analiza slovenskega razvoja 1990-2010	5
2. Globalnih trendi generirajo neizbežno krizo	7
3. Nov družbeni dogovor kot rešitev pred še hujšo krizo	8
4. Za razvoj države je ključen odnos v trikotniku država-GOSPODARSTVO-državljeni	9
4.1. Različni interes lastnikov kapitala in uspešne države	9
4.2. V naslednjih letih potrebujemo 200.000 novih dobro plačanih delavnih mest.....	11
4.3. Gospodarstvo, socialna država in javna uprava	12
4.4. Jasna razmejitev dolžnosti države in delodajalcev	14
4.5. Konec privilegijev za politike	15
4.6. Pravice delavcev se ohranjajo	15
4.7. Finančni nadzor poslovanja v RS	15
5. Podjetništvo	16
6. Nov, razvojno naravnani davčni sistem	17
6.1. Obdavčenje osebnih prejemkov	17
6.2. Posledice sprememb modela celovitega obdavčenja.....	21
7. Socialni odgovornost	24
7.1. Otroški dodatek	24
7.2. Dolžnost staršev do otrok.....	25
7.3. Vrtci, osnovno šolstvo in srednje šole.....	25
7.4. Socialna varnost odraslih	26
7.5. Programi pokojninskih zavarovanj.....	27
7.6. Program zdravstvenega zavarovanja	28
8. Javna, državna uprava in lokalna uprava	28
8.1. Občine in pokrajine ter njihovo financiranje.....	28
8.2. Minimalne in nujne spremembe ustave RS.....	29
8.3. Javna uprava.....	30
8.4. Državna uprava	31
8.5. Varnost državljanov	31
9. Visokošolsko izobraževanje	31
9.1. Kvaliteta študija	31
9.2. Za državne univerze in fakultete naj prispevajo tudi občine	32
9.3. Odličnost študentov in socialna varnost	32
9.4. Država zagotavlja štipendije	32
9.5. Šolnine in brezobrestni kredit za vse enako	33
9.6. Odličnost in zadovoljstvo študentov	33
10. Stanovanjska izgradnja	33
11. Odnos do »levice« in preteklosti	33
12. Zaključek	33

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

Uvod

Slovenske politične stranke ne pridobivajo volivcev z razvojnimi programi ampak na osnovi polarizacije čustev in vrednot posameznikov. Z všečnimi in posplošenimi programi želijo le pridobiti širšo naklonjenost volivcev, po zmagi na volitvah pa jih nič ne obvezuje k izpolnitvi danih obljub.

Socialistična unija Slovenije, za razliko od vseh ostalih strank, v svojem programu ponuja **Nov družbeni dogovor**, ki je potreben za nastanek napredne in socialno naravnane slovenske države. Nov sporazum je potrebno skleniti v trikotniku država-gospodarstvo- državljani. Za ta namen so v tem dokumentu podane konkretne rešitve za bistvene socialne probleme ljudi (delo, zdravstveno socialna varnost, izobraževanje...). Iz njih lahko volivec utemeljeno sklepa kako bo Socialistična unija reševala ostale družbene in ekonomske probleme, ki jih v tem programu ne predstavljamo. To gradivo predstavlja predvsem sodoben in celovit model obdavčenja, ki zagotavlja pospešen in napreden gospodarski razvoj ter tako omogoča delovanje socialne in pravične države. Vsa strokovno razvojna gospodarska problematika bo izpostavljena potem, ko bo **Nov družbeni dogovor** plebiscitarno sprejet.

Naša zaveza je blagostanje vseh prebivalcev Slovenije.

1. Analiza slovenskega razvoja 1990-2010

S pojavom strank se je začel legitimen političen boj za prevzem oblasti in vladanje Sloveniji. Stranke so hitro vsrkale večino članov močne civilnih družbe, ki je nastajala konec 80-ih let saj so posamezniki spoznali priložnost za osebne koristi v povezavi s političnimi strankami. Vse stranke so se zavedale starega reka, da je »denar sveta vladar« in so začele tekmovati kako pridobiti čim več kapitala za svoje člane in simpatizerje, ki naj bi jim potem zagotavljali dolgoročno ohranjanje na oblasti. Nekateri vplivni člani ZKS, ki se je preimenovala v Stranko demokratične prenovе (kasnejša ZLSD in sedaj SD), so bili še posebej zaskrbljeni, da ne bi izguba politične moči pomenila njihove odstranitve z vzvodov oblasti ali celo sodnega pregona. ZSM, ki se s tem ni obremenjevala, se je preimenovala v LDS in je razmišljala samo še o kapitalu, oblasti in privilegijih. Demos, ki je imel za osrednji cilj neodvisno državo Slovenijo, je takoj po tem dosežku razpadel, ker so imele posamezne stranke Demosa povsem različne cilje in interese v nadaljevanju zgodbe. Ene so sledile interesom kmetov in bivših razlaščenec, druge so videle priložnost v navezi z RKC na osnovi preteklega kapitala in vrnjenega premoženja. Za mnoge je bila opcija, ki jo je ponujala LDS daleč najbolj vabljiva in je tudi omogočila poldrugo desetletje oblasti. Socialistična stranka Slovenije, ki je nastala iz SZDL, bi bila lahko zelo uspešna, a je žal izbrala najudobnejšo pot in se pripojila vladajoči LDS; njeni člani so postali del privilegirane vladajoče politične elite.

Prav vse stranke so želele čim več družbenega premoženja pospraviti v roke svojih strankarskih elit. Družbena lastnina v Sloveniji ni bila državna lastnina, kot v drugih vzhodno evropskih državah, ampak kolektivna. V mnogih podjetjih, so delavski sveti od 1950-1990 sprejemali sklepe, da se plače navkljub inflaciji ne povečajo, ampak se investira v nove stroje in tehnologije, da bi si tako zagotovil obstoj delavnih mest, pa četudi slabo plačanih. Zato so bili delavci v mnogih podjetjih »kolektivni solastniki podjetij«, ki bi jih lahko opredelili kot delavske kooperative. Počitniški domovi podjetij in objekti sindikatov so nastajali z veliko prostovoljnega dela. Med našo kolektivno in državno lastnino v vseh drugih socialističnih državah je bila velikanska razlika, kar se je odražalo tudi v uspešnosti podjetij. A v Sloveniji je prišlo do podržavljenja družbene, kolektivne in sindikalne lastnine brez pravične odškodnine, nato so bil razdeljeni boni za del te lastnine, ne glede na to, kdo jo je ustvaril z odpovedovanjem pri plačah. Vse to z očitnim namenom, da bi bile morebitne kasnejše zahteve po denacionalizaciji podržavljenega premoženja čim bolj nemogoč proces. V naslednji fazi so politiki s pomočjo državnih bank omogočili privatizacijo gospodarskih družb v korist svojih strankarskih elit, prijateljev in sorodnikov. Zgodil se je rop brez primere v zgodovini človeštva. Skoraj celotno družbeno premoženje leta 1990 je bilo in je še danes minulo delo delavcev poveljnega obdobja. Stavba parlamenta ni državna, je samo nacionalizirano minulo delo teh delavcev. Država bi zanj morala plačevati najemnino v pokojninske sklade.

Socialistična unija Slovenije bo zahtevala, da se del državnega premoženja prenese v pokojninske sklade, ki bodo ostro in javno nadzorovani. Če bo država morala plačevati potem celo najemnine novemu lastnika-pokojninskemu skladu, se bo v resnici samo razgalila potratnost države in potrebne bodo racionalizacije vseh njenih stroškov.

Drnovšek, predsednik vlade in LDS (maj 1992- 2002), je z razlogom odklanjal vsakršno strategijo razvoja ter vodil dnevno politiko interesov vladajoče elite; oba s finančnim ministrom Gasparijem sta sprejemala gradualističen koncept razvoja, ki je prihajal iz sprivatizirane ekonomske šole EIPF (Ekonomski inštitut pravne fakultete – poznan tudi kot »Bajtov inštitut«). Zavrnjene so bile ideje o tujih investicijah in izumil se je nacionalni interes, da moramo biti Slovenci lastniki pretežnega dela kapitala. Večina lahkovernih Slovencev je bila navdušena nad takim nacionalnim interesom in je mislila, da bodo postali pomembni kolektivni ali individualni lastniki slovenskih podjetij. Avtorji, ideologi tajkunov, pa so dobro vedeli kaj želijo, saj je tedaj vodilni ekonomist, takoj po osamosvojitvi predlagal tako privatizacijo, da bi kar bivši »rdeči direktorji« postali lastniki tovarn. Kasneje se je to delno uresničilo postopoma-gradualistično in dobili smo domače slovenske lastnike-tajkune. Ne pozabimo pa tudi izjav ideologov tajkunov, da so certifikati brez vrednostni papirji, kar je omogočili nepojmljivo obogatitev posameznikov. Ti »režimski ekonomisti« bi morali biti vsaj moralno odgovarjati za načrtno in škodljivo zavajanje državljanov.

Nekateri primeri gradualističnega lastninjenja podjetij so bili celo uspešni. Velja za primere strokovnih direktorjev, ki so imeli odgovornost do zaposlenih in lokalnega okolja ter zato brzdali lasten pohlep. V procesih lastninjenja je veljala precejšnja stopnja »samokontrole pohlepa«, saj je bil osrednji cilj gospodarstvenikov in politikov članstvo v EU in pretirane »deviacije« bi odložile vstop Slovenije. Njihov največji strah je bil odložitev in celo sprejetje v EU skupaj z ostalimi državami bivše Jugoslavije. Čim je Slovenija 1. maja 2004 postala članica EU so vse zavore »samokontrole pohlepa« popustile. Jeseni 2004 je, s prihodom Janše na oblast, nastal še velik strah do tedaj vladajoče elite, da so njihovi gospodarski interesi ogroženi. Evropske banke so, zaradi našega članstva v EU in najave pristopa skupni valuti evro, ponudile Sloveniji velike vsote poceni razvojnega denarja. Slovenske državne banke so, s pomočjo politike in gospodarskih botrov, priložnost izrabile in hitro omogočile obsežne proti razvojne menedžerske prevzeme gospodarskih družb, pa čeprav so dobro vedeli, da je to početje zanje, za slovensko gospodarstvo in zaposlene škodljivo. Vendar interesi države niso bili pomembni ampak le kako se izogniti grožnjam Janševe oblasti in nadaljevati s prisvajanjem državnega premoženja. Seveda se je Janša tega dobro zavedal in je, čeprav z veliko bolj omejenimi možnostmi, omogočil nastajanje lastne, njemu naklonjene, gospodarske elite (Hit, Intereuropa, Luka Koper...). Vendar je dvojec Janša-Bajuk navkljub temu vodil za državo in gospodarstvo koristno politiko nižjih davkov in omejevanja zadolževanja države ter odpravljanja proračunskega primanjkljaja. To je omogočilo izvoznemu gospodarstvu nekoliko lažjo prebroditev hude krize. Pahorjev minister Lukšič pa danes kritizira, »Bajuk-Janševi znižanje davkov«, češ da ima sedanja vlada manj denarja za zapravljanje, kot bi ga imela sicer. Vlada norcev.

Nastop Pahorjeve vlade jeseni 2008 je sovpadal z zelo jasno ekonomsko krizo razvitega sveta, ki je prizadela celo kapitalsko trdna podjetja. Zato je bilo za pričakovati, da bodo naša, zaradi menedžerskih prevzemov, prezadolžena in kapitalsko šibka podjetja zašla v velike težave. Pahorjeva vlada je zamenjala Janševe kadre kjer je bilo le mogoče in podjetjem pomagala zgolj z razbremenitvijo stroškov dela. To je nekaterim izvoznim podjetjem, ki so čez leto ali več ponovno pridobila izvozne posle, tudi koristilo; večina podjetij pa je zaradi menedžerskih prevzemov klecnila. Pahorjeva vlada je poskuša nadaljevati z reševanjem podjetij tako, da bi jih še naprej razbremenjevala stroškov z neplačevanjem prispevkov in plač, pokojninskimi in zdravstvenimi reformami; te so sicer potrebne vendar nikakor si ne zaslužijo

prednostne pozornosti. Absolutna prednost bi moral biti zagon novih investicij in ustvarjanje več deset tisoč novih delovnih mest. Vendar bi to zahtevalo tuje investicije. To pa bi pomenilo povečano povpraševanje po delavcih in dvig plač kar bi bilo v nasprotju z idejo pomoči domačim tajkunom. Tem Pahorjeva vlada lahko danes pomaga samo še tako, da se ne izplačujejo plače, da se plače nižajo in da so delavci bolj prestrašeni za zaposlitev in manj zahtevni, sindikati pa v defenzivi. Finančni minister kot zavezanec ekonomske šole EIPF zagovarja državno lastništvo in odklanja tuje investicije. Le tako lahko državne banke rešujejo njihove politične sopotnike v gospodarstvu in naknadne izgube bank prevalijo na vse davkoplačevalce z novimi in novimi dokapitalizacijami. Dober primer so tudi državne igralnice, kjer je država kot lastnica s poddržavljenjem leta 1999 nastavljal svoje politične kadre in izčrpavala ta podjetja. Potem pa je s ponavljajočimi dokapitalizacijami, brez družbene kontrole, iz državnih skladov in podjetij (KAD, SOD, Hit...) dokapitalizirala državne igralnice. Če bi država igralnice privatizirala, bi pobirala samo davke in nadzirala poslovanje, političnim prijateljem v gospodarstvu pa ne bi mogla več pomagati. Toko je veliko denarja namenjenega za pokojnine končala za dokapitalizacije državnih kazinojev. In zdaj, vlada razglašala koliko denarja mora zagotoviti za pokojnine iz proračuna. Vse to je zelo premišljen scenarij, zamegljevanja in zavajanja volivcev ter njihovega postopnega siromašenja za koristi političnih elit in njihovih finančno gospodarskih botrov. Ironija je, da mnogi volivci še vedno nasprotujejo privatizaciji državnih podjetij in se ne zavedajo, da so prav oni največje žrtve **te velike prevare politikov, ki je bila izvedena** s pomočjo nekaterih pomembnih »režimskih ekonomistov«. Pahorjeva vlada se ni zadolžila, da bi sprožili projekte, ki bi dali delo pretežno domačim zaposlenim (turizem, gradbeništvo...) ampak se je zadolžila za to, da je vzdrževala potratno državo in ohranjala pomanjkljivo kupno moč brezposelnih delavcev s socialnimi transferi. To je bila kratkoročno všečna, a dolgoročno najslabša rešitev, saj bodo preživeli plačali kosilo z obrestmi. Res pa je, da delajo podobno mnoge razvite kapitalistične države, četudi v drugačnih okoliščinah, vendar so tam bremena bolj pošteno razdeljena. Edino v Sloveniji državni uradniki sploh niso občutili največje ekonomske krize po drugi vojni, njihova kupna moč se je celo povečala, čeprav je prav Pahor dajal neodgovorne izjave, da je polovica državnih uradnikov preveč.

2. Globalnih trendi generirajo neizbežno krizo

V preteklosti so vojne in revolucije čestokrat pomenile velike družbene spremembe, ki so pripeljale do povsem **novih družbenih dogovorov**. Najbolj razvite države sveta se že več kot šest desetletij razvijajo brez medsebojnih hudih svetovnih vojn, ki so v preteklosti sprožale velikanske premike v **družbenih dogovorih**. V zadnjih relativno miroljubnih desetletjih pa se soočamo s posebne vrste svetovno vojno mednarodnega kapitala. Vse države so v tej vojni udeležene, ene zmagujejo, druge izgubljajo; spet druge prikazujejo javnosti da zmagujejo, čeprav v resnici stagnirajo tako kot Slovenija. Velikanski in vedno hitrejši razvoj znanosti in tehnike je pripeljal do globalnega soočenja nosilcev nadsacionalnega kapitala. Posamezne države kot zastopnice nacionalnih gospodarsko družbenih interesov postajajo vedno bolj nemočne v soočenju z nad nacionalnimi družbami. Tudi v primeru ZDA in drugih razvitih držav se kaže, da kapital zapušča te države, tako da seli proizvodnjo storitev in blaga v cenejše države. Razvite države pa z lastnim zadolževanjem in prelivanjem tega denarja odpuščenim delavcem omogočajo potrošnje produktov, ki jih same ne proizvajajo več. Padajoče cene uvoženih tehnoloških produktov pa javnemu intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

sektorju celo povečujejo kupno moč, četudi le-ta ne povečuje plač in produktivnosti ali se ne racionalizira: Tako se škarje med ustvarjenim v gospodarstvu in potrošenim v javnem sektorju vedno bolj zapirajo. Le velikansko zadolževanje držav je politikom omogočilo začasno odložitev neizprosni rezov.

Prenos manj zahtevne proizvodnje v druge konkurenčnejše države je smiselno, če se sproščeni človeški kapital (bivši zaposleni) oplemeniti z novim usposabljanjem in izobraževanjem, da hitro prične s produkcijo blaga in storitev s še višjo dodano vrednostjo. Če se to ne zgodi, ampak države kupujejo naklonjenost volivcev z zadolževanjem in neupravičeno potrošnjo pa seveda sledijo interesom kapitala in ne interesom držav, ki jih vodijo in njenim volivcem. Kapitalisti ustvarjajo velikanske dobičke, ko v tujini poceni proizvedeno blago lahko prodajajo doma zaradi potrošnje, ki izvira iz velikanskega zadolževanja države. Vsaka naslednja vlada mora še bolj zadolžiti državo, da bi se cikel »zadovoljstva volivcev« nadaljeval. Ta samoprevara države in njenih volivcev se dogaja z vsesplošnim zatiskanjem oči, saj večini volivcev vedno večje blagostanje zelo godi in volivci niso pripravljeni sprejemati opozoril ali podeliti mandata za vladanje drugačni politiki, vse dokler se ne bo zgodil velik preobrat z zlomom finančnega sistema posameznih držav ter nad nacionalnih družb – z vsesplošnim bankrotom, ali z vojno ali revolucijo ali drugačnimi neustavnimi državnimi posegi kot posledice neobvladljivih nemirov. Ti pridejo vedno na dan, ko politiki ne morejo več izpolnjevati obljub po več kruha in iger množicam obubožanih. Če ne bo pravočasne streznitve mednarodnih finančnih oligarhov in najodgovornejših držav, bo sledil nenaden pok velike krize, ki bo prizadel prav ves svet; največji pretres pa bo prav v razvitih prezadolženih državah.

Smo Slovenci dovolj trezni, da se temu izognemo in sprejmemo **Nov družbeni dogovor** še pravočasno. Nemci so menda to vsaj delno naredili že pred leti.

Globalizacija proizvodnje blaga in storitev je neizogibno dejstvo kot posledica doseženega tehnološkega razvoja in proti njej se ne moremo zoperstaviti, kot se niso mogli angleški delavci v 19. stoletju izogniti brezposelnosti z uničevanjem tekstilnih strojev. Z globalizacijo se težje spopada vsaka država posebej, skupaj bi bilo veliko lažje, a je tak dogovor skoraj nemogoče doseči. V vsaki državi posebej, pa se morajo državljani soočiti z lastnim **novim družbenim dogovorom**, da bi uspeli preživeti kot relativnimi zmagovalci v svetovni vojni mednarodnega kapitala oz. neustavljivega procesa globalizacije blaga in storitev. Svet postaja vedno bolj ena sama vas z neizprosnimi zakonitostmi globalne ekonomije.

3. Nov družbeni dogovor kot rešitev pred še hujšo krizo

Slovenija je le eden od majhnih subjektov v globalizacijskih procesih, v katerih lahko s preudarnim izkoriščanjem svojih danosti kaj pridobi ali izgubi. Zato Slovenija nujno potrebuje **Nov družbeni dogovor**, novo in v marsičem prelomno obdobje bi lahko zaznamovali kot začetek **Tretje republike**. To bi bilo še posebej upravičeno, če bi temeljito preuredili ustavo in sprejeli učinkovitejše zakone. Do tega spoznanja prihaja počasi, in žal tudi že prepozno, saj je jasno, da bo **Nov družbeni dogovor** v temeljih spremenil mnoga dosedanja razmerja in odnose, ki jih sedaj sprejemamo kot samoumevna. Vsi vztrajajo na svojih pridobljenih privilegijih, čeprav se zavedajo, da bo prišlo do neizogibnega kolapsa. Ljudje so premalo pripravljeni na spremembe, saj jih sprejemajo z nezaupanjem in strahom. Res je, da je vsaka sprememba velika negotovost, pa čeprav bo prinesla več in bolje za veliko večino državljanov. Zagotovo

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

pa ljudje niso pripravljeni sprejemati kakršnikoli reform, ki bi samo njim krčile pravice, medtem ko se krivci za krizo še naprej nagrajujejo. Zadnji trije odločni NE na referendumih potrjujejo prav to resnico.

Slovenija je po skoraj dvajsetih letih samostojnega razvoja dosegla točko, ko stopicamo na mestu, marsikje pa smo naredili celo korak nazaj, predvsem na spoštovanju tradicionalnih pozitivnih človeških vrednot, kot so solidarnost, pravičnost, socialna varnost. Ne moremo se sprijazniti z nezmožnostjo slovenske politike, da bi učinkovito in hitro popeljala našo družbo iz gospodarske, finančne in posledično socialne in moralne krize. Postali smo najmanj razvojno naravna država v EU.

Nočemo več gledati propada našega gospodarstva, uspešnih podjetij, ki so jih naši očetje in matere gradili desetletja, nočemo več gledati politizacije in privatizacije države in javne uprave. Hazardiranje z nami s strani posameznikov in pohlepni skupin mora postati preteklost, takih ljudi med nami ne potrebujemo, njihovo mesto ni v elitah, ki bi nas vodile. Na čelu naše družbe in države hočemo imeti poštene, delovne, odgovorne in sposobne ljudi, ki jim bomo zaupali.

4. Za razvoj države je ključen odnos v trikotniku država- GOSPODARSTVO-državljeni

Podjetje ni socialna ustanova, to je vloga socialne države, ki pobira davke za ta namen.

Gospodarstvo in država sta siamska dvojčka, ki potrebujeta drug drugega. Gospodarstvo potrebuje za svoj razvoj in rast urejeno, predvidljivo ter stabilno državno ureditev s strokovnim in usposobljenimi državnimi uradniki, urejenimi javnimi službami ter zadovoljnimi prebivalci. Država pa spodbuja rast močnega in mednarodno konkurenčnega gospodarstva, ki je materialni temelj obstoja njene družbe in vsakega posameznika ter omogoča delovanje socialne, pravične in razvojno naravnane države. Od te medsebojne siamske odvisnosti in skupnega interesa dalje, pa imata država in gospodarstvo vsaka svoj sebičen nasprotni interes.

Kriza slovenske države v veliki meri izvira iz dejstva, da zastopniki države ne ščitijo interesov države in državljanov, ki so jih za to na volitvah pooblastili, ampak služijo v veliki meri nasprotnim interesom, to je lastnikom kapitala, kar pomeni nezvestobo interesom države, državljanov in volivcev.

4.1. Različni interes lastnikov kapitala in uspešne države

Poglejmo nasprotnost interesov lastnikov kapitala in države:

Interes lastnikov je:

- *Ustvarjanje monopolov, da si zagotovijo izjemne monopolne dobičke.*
- *Nizki davki in doseganje čim večjih poslovnih dobičkov*
- *Visoka stopnja brezposelnosti, ki slabi zahteve sindikatov in nizke plače zaposlenih.*

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

- *Odpuščanje starejših in nadomeščanje z mladimi na breme države.*

- *Zahteva po izobraženih in usposobljenih kadrih ter podjetju predanih delavcev.*

Interes države, ki mu bo sledila Socialistična unija je:

- *Visoke plače zaposlenih in s plačami vzporedna rast pokojnin in otroških dodatkov.*

- *Nizke stopnje brezposelnosti, ki zagotavljajo več davkov v proračun in manj socialnih stroškov.*

- *Primerno obdavčenje poslovnih dobičkov in poslovanja gospodarskih družb za doseganje čim višjih davčnih prihodkov za socialno državo in razvoj.*

- *Zagotovitev čim večje stopnje investiranja dobičkov doma za trajnostno gospodarsko rast*

- *Razbijanje in preprečitev monopolov podjetij, organizacij ali posameznikov, da se zagotovi kupcem konkurenčno okolje, torej čim večja kupna moč za blago in storitve tako za državljane kot za ostale kupce (država, ustanove, podjetja..)*

- *Davčni prihodki za izobraževanje in usposabljanje mladih. Povprečni strošek države in staršev, da iz novorojenca ustvarimo davkoplačevalca je danes že 300.000 €.*

- *Podaljševanje delovne dobe na prostovoljni osnovi s stimulacijami, dodatnem pokojninskem prispevku delodajalcev za težka delovna mesta (predčasne upokojitve) razumna pokojninska in zdravstvena reforma, socialna skrb za starostnike.*

S tem, da je država velik lastnik kapitala se upravitelji države znajdejo v vlogi konflikta nasprotnih interesov. Ali služiti državi in državljanom ali interesom državnih podjetij in v njih zaposlenim političnim prijateljem in sorodnikom. Neizbežna posledica je skorumpirana državna elita, ki na koncu pomeni moralni in finančni razkroj države. Politiki stalno težijo zaposliti svoje prijatelje in sorodnike v državnih podjetjih in jim zagotoviti čim boljše dohodke in nagrade ter so zelo tolerantni do njihovega slabega dela. Politiki so v takem okolju motivirani, da vsi sistemi nadzora in pregona ter sodstva delujejo neučinkovito.

Zato je potreben **radikalen preobrat**, da bo država Slovenija v prihodnje le nujna, začasna ali manjšinska lastnica v strateških gospodarskih družbah in bankah. In to samo tedaj, če bi s privatizacijo prišlo do nepopravljive škode za interese državljanov ali monopolnega delovanja na trgu, ki ga država kasneje ne bi več mogla razbiti za ponovno vzpostavitev konkurenčnega okolja.

Z jasno razmejitvijo vlog lastnika kapitala in državnih uradnikov bosta oba partnerja imela interes, da delujejo sistemi nadzora, pregona, neodvisno sodstvo ter se spoštuje pravičnost, ki jo zagotavlja pravna država. V sedanjih razmerah, ko je država velik lastnik podržavljenega družbenega kapitala, tega interesa ni, saj je prevelik pohlep po nekaznovani bogatitvi na račun državnega premoženja, vse dokler bo to obstajalo. Navkljub temu mnogi lahkoverno menijo, da bi »popolnoma drugačni ljudje« upravljali državno premoženje veliko bolje. Torej idealni človek, ki ga je predpostavljaj že kardeljanski sistem, a ga očitno ni bilo.

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

Samo z maksimalno možno ločitvijo lastnikov kapitala od državnih uradnikov in politikov bomo izkoristili vse danosti našega naroda in mu omogočili trajnostno blaginjo.

Edini resnični nacionalni interes države Slovenije je čim večje, materialno, socialno in kulturno blagostanje državljanov ter zmožnost njihovega stalnega izobraževanja in usposabljanja. Dolgoročna nacionalna dolžnost slovenske države je tudi zagotovitev obstoja (reprodukcije) in razvoja slovenskega naroda, kar se mora odražati v nacionalnem programu za mlade družine.

Izobraženi in visoko usposobljeni ter motivirani zaposleni, v družbeno socialno urejenem okolju, ustvarjajo trajnostne visoke dodane vrednosti blaga in storitev (**visoke bruto plače in dobiček podjetja**). In le ta visoka dodana vrednost omogoča socialno blagostanje celotne družbe.

Domače ali tuje lastništvo kapitala je manj pomembno vse dokler je to lastništvo v funkciji maksimiranja blagostanja prebivalcev RS. Lastnike delimo samo po njihovi družbeni odgovornosti in njih skrbi za celovit življenjski razvoj zaposlenih.

4.2.V naslednjih letih potrebujemo 200.000 novih dobro plačanih delavnih mest

Za to pa potrebujemo več deset milijard € tujih naložb. To bomo dosegli z maksimalno privlačnostjo Slovenije za vse tuje investitorje. Drugega vira za investicijski razcvet in nova delovna mesta ni; država je prezadolžena in se tudi v preteklosti ni zadolževala za ustvarjanje novih delovnih mest – davkoplačevalcev. Slovenske državne banke so »casino igralci«, ki jim stave plačujejo drugi, same pa so deležne bonitet tudi ob izgubah. Igralnice po svetu bi cvetele, če bi imeli take obiskovalce, trdi profesor za zdravljenje odvisnikov od iger na srečo. Te banke danes nimajo potrebnih milijard € za podporo slovenskim razvojnim investicijam. Podjetja so prezadolžena in pogosto nimajo lastnih virov niti za redno poslovanje (redno plačevanje dobaviteljev v roku 30 dni). Fizične osebe pa bodo še dolgo previdne za podjetniške investicije in rizike.

Slovenija nima druge izbire; vzpostaviti mora zelo prijazno okolje za tuje investicije, da bo pritegnila več deset milijard € tujih investicij in pri tem poskrbela, da bo primerno zaščiteno naravno okolje in bo nastajalo veliko zahtevnih dobro plačanih delavnih mest.

V Sloveniji predstavljajo vse tuje naložbe skupaj komaj 10 milijard €; v Luksemburgu s 300.000 prebivalci pa znašajo tuje naložbe vsako leto vsaj 20 milijard €. In v Luksemburgu so plače in BDP daleč najvišje v Evropi. Tudi dosedanje analize kažejo, da tuje, velike in ugledne družbe, v Sloveniji mnogo bolje ravnajo z delavci kot domači lastniki, ki jih dosedanja oblast ščiti na škodo pravic delavcev. Slovenske oblasti so imele doslej edini interes, da njihove kapitalske elite preživijo ne glede na rezultate njihovega poslovanja in neizprosno izkoriščanje delavcev.

Po programu Socialistične unije so tuji investitorji močno zaželeni, vendar s pogojem visokih standardov etičnega poslovanja. Če bo na sodišče vložena utemeljena obtožnica, da je kakršnokoli podjetje tuje ali domače ali njihov zastopnik za pridobitev posla ali koristi podkupoval slovenske državljane ali podjetja, bo sodišče takoj odredilo začasni zaseg (prepoved prometa) za vse premoženje in blago, ki ga ima obtožena pravna ali fizična oseba v RS. Dovoljeno pa je plačevanje provizije tako tujim kot domačim

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

podjetjem in posameznikom za zastopanje pri poslih v RS, vendar morajo biti provizije obvezno izplačane na račun banke v RS ter državi plačana 30% akontacija dohodnine.

4.3. Gospodarstvo, socialna država in javna uprava

Socialistična unija Slovenije bo uveljavljala take zakonske spremembe, da bodo lastniki in upravljavci podjetij dosledno spoštovali vse pravice zaposlenih določene po zakonih ali sindikalnih dogovorih ter podpirala rast plač in bonitet vseh zaposlenih.

Kapitalisti bodo dobili prožnejšo »delovno silo«, primerno izobražene in strokovno usposobljene delavce; zaposleni bodo obravnavani kot najkvalitetnejši človeški in intelektualni kapital, odpuščeni pa bodo dobili večjo socialno varnost. Država mora v ta namen zagotoviti boljšo izobraževalno politiko. Kako bomo to dosegli?

4.3.1. Za vsa redna dela bodo vsi zaposleni za nedoločen čas

Ukinili bomo krivične in neustavne določbe o delitvi zaposlenih na tiste z več in manj pravicami za isto delo (zaposlitev za nedoločen čas, zaposlitev za določen čas, najem »suženjskih delavcev«,...). Odpravljene bodo vse razlike v davčnih in prispevnih stopnjah iz plačila za opravljeno delo, ki izvirajo iz različnih statusov zaposlenih.

Zato bo ukinjena zaposlitev za določen čas in najem delavcev za redna dela v podjetju ali organizaciji. Vsi delavci bodo izenačeni v pravicah za isto delo ne glede na čas zaposlitve. Vsi delavci bodo zaposleni za nedoločen čas z odpovednim rokom 30 dni in zajamčenim izplačilom odpravnine. Odpoved ne bo veljala, če delodajalec v 15 dneh od vročitve odpovedi ne poravnava do delavca vseh finančnih obveznosti in **odpravnine**. Ta bo znašala 10% od povprečne plače v RS za vsaki mesec zaposlitve pri delodajalcu, ki ga je odpustil. Znesek odpravnine se bo vsak mesec ob izplačilu plač nakazoval na poseben in nedotakljiv račun vse do trenutka morebitnega stečaja podjetja in odpuščanja zaposlenih. Le tako bodo vsi delavci resnično prejeli zakonsko določeno odpravnino.

Odpravnino, ki jo bo prejel odpuščeni delavec bo namensko zakonsko določena na osnovi povprečne plače v RS in ne na osnovi plače zaposlenega; tako bodo slabo plačani delavci relativno dražji pri odpuščanju, visoko plačani pa cenejši. Zato bodo podjetja bolj motivirana za zaposlovanje bolj usposobljenih delavcev in hkrati stimulirana, da manj usposobljene šolajo za bolj zahtevna dela in s tem povečujejo njihovo delovno prožnost in zmanjšujejo verjetnost odpuščanja.

Suženjskih delavcev kot v gradbeništvu in lukah ter drugod ne bo več. Delodajalec bo moral vsakega delavca zaposliti, četudi ga bo potreboval le za krajši čas in njegove pravice bodo izenačene z ostalimi delavci. Neupravičeno najemanje delavcev (zavračamo izraz »delovna sila«) za redna dela v podjetju ali organizaciji bo ostro sankcionirano; izjeme bodo strogo kontrolirane (n.pr. sezonska kmetijska opravila, gostinsko turistična sezonska dela, enkratni časovno omejeni projekti in podobno). Vse inšpekcije službe bodo delovale tako kot policija z urnikom 24/7.

4.3.2. *Varnost odpuščenih delavcev*

Država bo odpuščenemu delavcu preko Zavoda za zaposlovanje plačala samo prispevke za socialno in pokojninsko zavarovanje. Poskrbela bo za ustrezne brezplačne tečaje usposabljanja in izobraževanja za pridobitev nove zaposlitve ali samozaposlitve. Zavod ne bo izplačeval nobenih mesečnih nadomestil na osnovi delovne dobe in plače odpuščenega delavca, saj mu bo predhodno že izplačana odpravnina za finančno premostitev do nove zaposlitve. Tako bo delavec stimuliran za čim prejšnjo zaposlitev in ne bo imel razlogov za izogibanje zaposlitvi kot doslej, ko je na Zavodu prejemal mesečno finančno nadomestilo, bil neaktivne za pridobitev zaposlitve ali celo delal na »črno«. Država bo poskrbela tudi za raznovrstne javne programe, v katere so bodo zaposlili takšni delavci pa četudi bodo samo sedeli pred bankami, poštami, šolami in vrtci kot »varnostniki«. Nihče ne bo prejemal socialne pomoči brez dela, razen za delo nesposobni, ki bodo prejemali invalidnine. Če bo delavec, prijavljen na Zavodu, zavrnil zaposlitev primerno njegovi usposobljenosti bo izgubi pravico do plačila pokojninskih prispevkov za čas brezposelnosti; v noben primeru pa ne bo izgubil pravice do plačila prispevka za zdravstveno zavarovanje. Tako nihče ne bo ostal brez socialnega zavarovanja.

4.3.3. *Priložnost za mlade in starejše*

Odprava zaščite določenih kategorij zaposlenih (delavci nad 55 let..) bo verjetno vplivala na delno povečanje odpuščanje starejših in zdravstveno šibkejših delavcev ter namesto njih zaposlovanje mladih. Vendar je socialni državi lažje in ceneje reševati probleme starejših ter šibkejših delavcev, ki imajo delavne navade in izkušnje kot pa socialno vzdrževati nezaposleno šolano mladino. Ta zadnja je tudi bolj dovzetna za nezakonita dejanja. Za starejše in zdravstveno šibkejše bo Zavod organiziral nova usposabljanja, prešolanja, samozaposlitve, javna dela, dela v zagotavljanju varnosti v šolah in vrtcih, drobna obrtna dela ...

4.3.4. *Enakost delavcev v podjetjih in javni upravi*

Tudi v javnih zavodih in državni upravi bodo veljale enake določbe o zaposlitvi za nedoločen čas in 30 dnevni odpovedni rok za vse kategorije zaposlenih vendar bo odpravnina, znašala glede na čas zaposlitve, največ 6 mesečnih plač odpuščenega delavca. Za vse podane odpovedi zaposlenim bo moral direktor zavoda, na prvi seji nadzornega organa (n.pr. Svet zavoda), ki ga je imenoval, pridobiti ustrezno pozitivno soglasje. V primeru, če nadzorni organ tega soglasja ne bo podal, bo to pomenilo avtomatično razrešitev direktorja in možnost vrnitve odpuščenega delavca na delo in povrnitev izpadlih dohodkov.

4.3.5. *Sodniki sodijo v imenu ljudstva*

Samo za sodnike bo veljal **poseben privilegij**, zanje ne bo veljal 30 dnevni odpovedni rok ampak 12 mesečni ter odpravnina v višini 6 do 12 mesečnih plač glede na število let v sodstvu. Vlada RS lahko sprejme sklep, minister za pravosodje pa izvede, da se sodiščem in sodnikom naloži dodatno delavna obveznost brez dodatnega plačila, če oceni, da gre za nesprejemljive zakasnitve pri delu. Onemogočanje pravočasne pravne zaščite državljanov bo izenačena z ogrožanjem fizičnega in duševnega zdravja ter življenja državljanov, enako kot to velja za ne zagotovitev medicinske pomoči pri ogrožanju zdravja ljudi.

Sodnik, ki poda sam odpoved ni upravičen do odpravnine.

4.4. Jasna razmejitev dolžnosti države in delodajalcev

Zaposleni so izključna skrb lastnikov, nezaposleni pa so skrb socialne države, ki bo naredila vse, da bo pravica do zaposlitve ali samozaposlitve vseh za delo sposobnih postala resnična pravica, ki jo zagotavlja ustava RS.

Odpuščeni delavci in še posebej invalidi ter nosečnice in matere z dojenčki so skrb socialne države in ne gospodarskih družb. Nezaposlene matere prejemajo do otrokovega drugega leta starosti zagotovljeno mesečno nadomestilo v višini zakonsko določene minimalne plače za 42 urni delovni teden. Zaposlene nosečnice imajo enake pravice kot veljajo že doslej (prejemanje nadomestila plače do 1 leta otrokove starosti ter možnost polovične zaposlitve do 2 leta otrokove starosti; v primeru otrokovih posebnih potreb pa druge olajšave).

4.4.1. Korporativno upravljanje državnega premoženja

Državno premoženje je že dolgo in tudi danes plen politikov in lobistov ter njihovih prijateljev in sorodnikov. Kapitalski donos državnega premoženja je največ 1%, namesto da bi znašal vsaj 6-7 %. Ker ne dosega niti vrednosti inflacijske stopnje se torej vrednost državnega premoženja stalno zmanjšuje. Zaradi tega dejstva, ki ga nobena kadrovska politika v Sloveniji ne more spremeniti, bo SOCIUS zahteval, da se nepotrebno državno premoženje pregledno privatizira, predvsem z dokapitalizacijami strateških lastnikov, ki bodo ustvarili nova zahtevana delovna mesta.

Do pregledne privatizacije državnega premoženja pa se mora to upravljati izjemno preprosto, učinkovito in z jasno določeno hierarhijo odgovornih oseb ter javnosti popolnoma na očeh.

Vse premoženje države, ki je del gospodarskih družb bo začasno upravljalo ministrstvo za gospodarstvo vse dokler ne bo privatizirano na javnosti transparenten način. Minister bo imenoval izmed svojih zaposlenih osebo, ki bo zastopala lastnika (državo) in bo hkrati tudi član v nadzornem svetu ne glede na delež državnega premoženja v posameznem podjetju. Ostale člane nadzornega sveta bo izvolila skupščina lastnikov. Vsaka večja nepravilnost na tem področju obvezuje ministra k takojšnjemu odstopu, četudi je le objektivno odgovoren.

Nadzorni svet, kjer je država večinski lastnik izvoli skupščina lastnikov na predlog Vlade, ki ga bo pripravil minister za gospodarstvo.

Področje iger na srečo spada v gospodarsko ministrstvo, sam nadzor iger na srečo bo spadal pod notranje ministrstvo in ne več pod finančno. Sedanja ureditev državnih in privatnih družb za igre na srečo služi pretežno koristim politikov in njihovih kapitalskih prijateljev ter strankarskim interesom.

4.4.2. Direktorji in uprave bodo delili usodo zaposlenih

Za direktorje in člane uprav, kjer bo imela država kot lastnik ali solastnik odločilen vpliv, bo uveljavila enaka določila odpovednega roka 30 dni, odpravnina pa 10% povprečne mesečne plače vseh delavcev v podjetju za vsak mesec zaposlitvi v tem podjetju. Razlika med delavci in upravami je samo v osnovi za

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

odpravnino; za delavce je osnova povprečna plača v RS, za upravo pa povprečna plača vseh delavcev v podjetju. Riziko menedžerjev v državnih podjetjih je precej nižji od rizika v zasebnih podjetjih. Plače državnih menedžerjev se oblikujejo na osnovi plače delavcev v teh podjetjih. Konec bo dosedanjih individualnih pogodb z velikimi plačami in odpravninami v podjetjih v večinski lasti države.

4.5.Konec privilegijev za politike

Vsi ministri in poslanci DZ in vsi državni funkcionarji bodo po prenehanju državnih funkcij dobili nadomestilo plače samo za 30 dni po prenehanju funkcije in ne eno leto kot doslej. Enako torej kot vsi delavci in direktorji v podjetjih.

4.6.Pravice delavcev se ohranjajo

Vsi zaposleni (v gospodarstvu, javni in državni upravi ...) razen sodnikov, imajo 42 uri delovni teden z vsemi pravicami, ki že veljajo sedaj (plačilo pol ure za prehrano, povračilo stroškov za prevoz na delo....).V javni upravi se lahko uvede začasno ali trajno 6 dnevna delovna obveznost na teden in 48 delovni tednik ter uvede dodatna neplačana delavna obveznost, če prihaja do nedopustnih zamud pri delu in rokih, ki drugim uporabnikom in državljanom povzročajo gospodarsko škodo ali celo ogrožajo varnost in življenje ljudi. Za vse kontrolne in nadzorne funkcije države, pokrajin in občin (n.pr. inšpekcijske službe,...), bo veljala enaka delovna obveznost kot to velja za policijo, ki zagotavlja operativno varnost 24/7. V javni upravi in službah bo minimalni dopust 18 dni, maksimalni pa 25 delovnih dni. V gospodarstvu bo število dni dopusta določen s sindikalnimi sporazumi.

4.6.1. Za neizplačilo plač v zapor in minimalna plača upravi

Ne izplačilo plač in prispevkov zaposlenim v 8 dneh od datuma v mesecu, ki ga je delodajalec sam določil v naprej, je kaznivo dejanje, ki se preganja po zakonu zaradi psihičnega in fizičnega mučenja zaposlenih in njihovih družin. (mučenje živali je kaznivo dejanje, psihično mučenje družin in otrok zaradi ne izplačanih plač pa danes samo prekršek).

Dodatno k temu ukrepu, v takih primerih, nastopi zakonska določba, da se upravi in direktorjem plače avtomatično znižajo na zajamčeno plačo brez pravice poročuna za nazaj. Davčna uprava pa sproži prednostni postopek na sodišču za začasen zaseg nepremičnin članom uprave in direktorjem podjetja ob utemeljenih sumih kaznivih dejanj.

4.7.Finančni nadzor poslovanja v RS

Država bo ponovno uvedla popolni nadzor nad plačilnim prometom v RS, kot smo ga poznali v času »SDK« do leta 1994. To državno nadzorno inštitucijo so odpravili prav skorumpirani politiki po nasvetu bančnikov. Zagotovo bodo bankirji uporabi vsa sredstva, da bi preprečili nadzor nad njihovim poslovanjem. Banka Slovenije se je izkazala za ne dovolj učinkovito inštitucijo, ki je »preveč naklonjena« prijateljskim bankirjem. Nadzor države nad finančnimi transakcijami bank je bistvenega pomena za zagotavljanje finančno stabilne in urejene ter socialno pravične države.

4.7.1. Zgledna finančna disciplina ali sankcije

Država bo zagotovila brežhibno izpolnjevanje obveznosti poravnavanja računov v zakonitih plačilnih rokih, vključno z izdajo finančnih garancij, katerih neizpolnitev pomeni takojšen preventivni zapor za odgovornega direktorja in hipoteke na njegovo osebno premoženje (solidarno za upravo in direktorje).

Plačilni rok za vse pravne (državne ali privatne) in fizične osebe je 30 dni. Če račun ni plačan 30-ti dan zaradi protestiranja računa (reklamacija) mora najkasneje tega dne potencialni dolžnik nakazati denar na poseben račun pri »SDK«; denar bo sproščen takoj po razrešitvi spora med dolžnikom in upnikom. V primeru, da dolžnik nima denarja za plačilo računa 30-tega dne mora tega dne izdati nepreklicen finančni papir (menica...) z novim rokom plačila ter z vključenimi zakonskimi zamudnimi obrestmi. Nov rok plačila določi dolžnik sam vendar ne more biti daljši od 180 dni od zapadlosti računa. Neplačilo tega finančnega papirja ob dospelju pomeni za odgovorno osebo kaznivo dejanje izdajanja nekritih garancij; za upravo in direktorje pa izplačilo minimalne plače v naslednjem mesecu in vse do vzpostavitve rednega plačevanja računov.

Dolžnik ima ob predčasnem plačilu računa pravico do »cassa sconta« v višini 0,01 % za vsaki dan predčasnega plačila.

4.7.2. Kontrola nad cenami blaga in storitev

Država posebej nadzira vse cene storitev in blaga (elektrika, plina, naftnih derivatov, voda, komunalne storitve.....), ki jih ne uspe regulirati s konkurenčno tržno logiko. Osrednji cilj države je uničevanje vseh monopolov z generiranjem konkurence. Država nikakor ne sme dopuščati kakršnihkoli monopolov kogarkoli. Ta nadzor cen je ključnega pomena za zagotavljanje konkurenčnosti vsega ostalega gospodarstva, ki je izpostavljeno svetovni konkurenčnosti tekmi. Zagotavljanje kompetitivnosti slovenskega gospodarstva na svetovnih trgih je ključna za razvoj države.

5. Podjetništvo

Socialistična unija Slovenije bo pripravila posebni načrti za spodbujanje razvoja in konkurence v gospodarstvu. Država bo z davčnimi olajšavami podpirala vse slovenske podjetnike, ki bodo delovali za razvoj in rast lastnega podjetja in zaposlovali ter dvigovali dodano vrednost blaga in storitev. Njim bo namenjena vsa skrb države, njihov uspeh bo uspeh države. Sedanja identifikacija s športniki mora jutri postati identifikacija z uspešnimi in družbeno odgovornimi slovenskimi podjetniki. Inovatorji in podjetniki morajo postati naši vzorniki.

V času 20 let bo tako v Sloveniji zrastle nova družbeno odgovorna gospodarska elita na katero bo večina prebivalcev ponosna in si jo bo jemala kot spodbuden zgled. Nova slovenska elita, bo ustvarila na sto tisoče dobro plačanih delovnih mest in uvrstila državo v svetovni vrh po bruto domačem proizvodu.

Vsi tisti, ki bodo svoje premoženje in bogastvo uporabljali pretežno za brezskrbno življenje pa teh olajšav ne bodo deležni oz. bodo pošteno obdavčeni. Teh v Sloveniji ne potrebujemo.

6. Nov, razvojno naravnan davčni sistem

Prenova davčnega sistema, model obračuna plač in dohodnine je ključni del Novega družbenega dogovora, ki je potreben za nov gospodarski zagon.

Sedanji davčni sistem je zelo zapleten in nepregleden ter zavajajoč, da ga večina sploh ne razume. Eni menijo, da je premalo socialen, drugi, da je preveč. Socialistična unija Slovenije predlaga, da bo enostaven in razumljiv za vsakogar.

Sistem plačevanja davkov bo temeljito preurejen in razvojno naravnan, da bo spodbujal razvoj in zaposlovanje; bo pregleden in bolj pravičen.

6.1. Obdavčenje osebnih prejemkov

6.1.1. Prispevki in akontacija dohodnine od dohodkov iz dela

Delodajalci izplačujejo danes bruto plače in od njih prispevke ter dohodnino. Predlagamo, da se bo na plačilni listi prikazala bruto bruto plača, ki jo bomo v nadaljevanju poimenovali »nova bruto« plača. Od te »nove bruto« plače se bodo obračunali prispevki v višini 44% oz. za 5 % več kot velja danes (približno 25% kot doslej za pokojnine, 13% kot doslej za zdravstvo ter ostalo 6% namesto doslej 1%). Prispevki za socialno državo se bodo povečali z namenom zagotavljanja enakih pravic minimalne košarice prav vsem državljanom (pravice nezaposlenih, brezplačni otroški vrtec, hrana za učence in dijake, zagotavljanje podaljšanega bivanja v vrtcih in šolah, otroški dodatki...). Po drugi strani pa se bo zmanjšala akontacija dohodnine od plače in ostalih osebnih prejemkov. Tako bodo zneski neto plač praktično enaki kot po obstoječem sistemu. Tudi za delodajalce ostaja strošek za plače enak spremenili. Iz plačilne liste pa bo vsakemu razvidno koliko plačuje za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje mesečno. Prispevki za zdravstvo in pokojnine bodo pri istih stopnjah 13% in 25% nekoliko višji saj je sedanja osnova za obračun prispevkov bruto plača, po predlogu SOCIUS pa bo »nova bruto« plača za 16% višja; vendar se ne bodo obračunali prispevki od plačila za delovne dobe kot doslej.

Znižanja obremenitev delodajalca za strošek plač so možna na postavki akontacije dohodnine, čemur bo SOCIUS dajal prednost in manj na postavki prispevkov za zdravstvo, pokojnine ter socialno varnost (44%): Reforma zdravstvenega in pokojninskega sistema je nujna zaradi racionalizacije poslovanja in ne zaradi zmanjševanje pravic državljanov. Znižanje stopenj bremenitev plač, razbremenitev delodajalcev, bo možna z znižanjem nezaposlenosti (zaposlitev vseh za delo zmožnih) in seveda obdavčitev prav vseh virov dohodkov in to prav vseh prebivalcev z zelo umirjeno stopnjo dohodnine. Partnerstvo države in podjetniki je prav v tem, da skupaj delujemo za zaposlitev vseh za delo zmožnih ter da plače stalno naraščajo; država pa mora na to odgovoriti z znižanjem stopenj obdavčenja in ne z povečevanjem državne potrošnje.

Spodnja lestvica dohodnine je zelo umirjeno naraščajoča, da ne učinkuje destimulativno za vse podjetnike, ki ustvarjajo visoko dodano vrednost in trdo delajo ter zato upravičeno pričakujejo tudi mnogo večje osebne materialne dobrine.

Neto plača (»nova bruto« plača zmanjšana za plačane prispevke) je osnova od katere delodajalec obračuna še mesečno akontacijo dohodnine in sicer po lestvici kot sledi:

Osnova - neto plača v €	Akontacija dohodnine - znesek v €	Stopnja dohodninskega davka v%
Do 500 €	0	0
Od 500 do 1 000	0	10% nad 500 €
Od 1 000 do 1 500 €	50	15% nad 1 000 €
Od 1 500 do 2 000	125	20% nad 1 500
Od 2 000 do 2 500	225	25% nad 2 000 €
Nad 2 500	350	30% nad

Obračun plač bo zelo enostaven, ker akontacija dohodnine ne bo odvisna od števila otrok in let delovne dobe.

Na vsa ostala izplačila fizičnim osebam iz dela po pogodbah (honorarji, avtorske pogodbe študentsko delo...) se bodo plačali obvezni prispevki po stopnji 44%; ne pa tudi dohodnina, ker bo le-ta naknadno obračunana pri letni prijavi vseh osebnih dohodkov.

Sistem plač bo jassen; vsi bodo pripevali enake odstotke prispevkov in prejeli enake zneske za otroke in delovno dobo (odpravnina), razlika bo le pri dohodninskem davku, ki bo imel umerjeno naraščajočo efektivno stopnjo obdavčenja.

Ko bo SOCIUS uspel, da bo država obdavčila vse dohodke prebivalcev Slovenije, bo sledilo postopno nižanje stopenj DDV od 20% (8,5%) navzdol na, minimalne od EU še dopustne stopnje, to je 15% (5%).

Naraščanje »novih bruto« plač bo SOCIUS izkoristil za postopno davčno zmanjševanje obremenitev podjetij z nižanjem efektivne stopnje dohodnine in sicer tako, da bo najprej odpravljena 10% stopnja v spodnji lestvici, potem 15% itd. oz. se bodo povišali zneski razredov za plačilo dohodnine. Z nižanjem obdavčitev plač se bo povečala konkurenčnost slovenskega gospodarstva doma in po svetu ter povečale možnosti za nove zaposlitve doma.

6.1.2. Obdavčenje pokojnin

Pokojnine ne bodo obdavčene vsaki mesec kot doslej (nad 1000 €) ampak ob obračunu letne dohodnine.

6.1.3. Dohodnina od dohodkov iz premoženja

Z odločbo bo država določila oportunitetni »letni neto dohodek« od premoženja v osebni lasti. Ta neto dohodek bo sestavni del skupne dohodninske osnove za odmero dohodnine.

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

Hiše, stanovanja počitniške hiše, gradbene parcele, zemljišča, plovila in letala ter drugi nepremični ali premični predmeti večjih vrednosti ne bodo obdavčeni s posebnim premoženjskim davkom kot predvideva sedanja Pahorjeva vlade za čas, ko ne bo več na oblasti. SOCIUS bo zahteval, da se za navedene nepremičnine in premičnine izda odločba s katero se določi ustrezeni oportunitetni »letni neto dohodek« posamezne nepremičnine (premičnine), podobno kot velja za katastrski dohodek od zemljišč. To bo veljalo za vse davčne zavezance v RS in vse njihovo lastništvo ali solastništvo tako v RS kot tujini.

6.1.4. Predlog obdavčenja bivalnih objektov z oportunitetnim mesečnim neto dohodkom

Prijava letne dohodnine obsega tudi letni oportunitetni neto dohodek od lastniškega deleža bivalne površine objektov. Oportunitetni mesečni neto dohodek se izračuna na osnovi velikosti stanovanja po regresivni lestvici in privlačnosti bivalnega okolja. Privlačnost bivalnega okolja je razdeljena v 7 con odvisno od tržnih cen stanovanj in državne politike do poseljenosti določenih ogroženih predelov Slovenije. V prvo cono so razvrščeni objekti v najbolj privlačnih mestnih središčih, v sedmo cono pa objekti v zapuščenih odročnih predelih Slovenije. Za prvo cono je oportunitetni mesečni neto dohodek določen v višini 100% vrednosti izračunane v drugem stolpcu spodnje tabele. Za vse druge cone pa se mesečni neto dohodek določi, kot odstotni delež določen v drugem stolpcu, odvisno od cone, kjer se objekt nahaja.

Velikost bivalnega objekta v m ²	Oportunitetni mesečni neto dohodek v €	1 cona	2 cona	3 cona	4 cona	5 cona	6 cona	7 cona
do 50	3 €/m ²	100%	80%	60%	40%	20%	10%	0%
od 50 do 100	150 € + 2 €/m ² nad 50 m ²	100%	80%	60%	40%	20%	10%	0%
nad 100	250 € + 1 €/m ² nad 100 m ²	100%	80%	60%	40%	20%	10%	0%

Vrednost objekta glede na opremljenost in stopnjo dotrajanosti je drugotnega pomena pri tem razvojno naravnem modelu obdavčenja. Če bodo objekti v slabem stanju zaradi nizkih dohodkov lastnikov, jih to ne bo pretirano bremenilo v obračunu skupne letne dohodnine. V primeru, da gre za dotrajan objekt lastnikov z velikimi letnimi dohodki pa jih bo tak objekt bistveno več obremenil z dohodnino. Vendar imajo taki lastniki na izbiro, da se s tem sprijaznijo, objekt prodajo ali obnovijo. Pomembno je, da davčni model deluje razvojno in podpora ekonomsko funkcijo premoženja.

6.1.5. Predlog obdavčenja zazidljivih zemljišč z oportunitetnim »mesečnim neto dohodkom«

Zemljišča, ki so lahko takoj zazidljiva, je potrebno tudi obdavčiti, da bi bila v funkciji spodbujanja ekonomskega razvoja. Predlagamo, da se oportunitetni mesečni neto dohodek določi v višini 0,2 €/m²

zemljišča v 1. coni ter uporabi enak sistem razvrstitve v 7 con glede na privlačnost okolja v katerem se nahaja posamezno gradbeno zemljišče (glej tabelo v prejšnjem poglavju)

6.1.6. Letni obračun dohodnine-celovito obdavčenje vseh dohodkov

Vsi dohodki fizičnih oseb v posameznem koledarskem letu bodo obdavčeni enotno kot neto dohodki (torej zmanjšani za plačane prispevke in obračunane dejanske ali normirane stroške). Sem bodo všteti vsi dohodki iz rednega, izrednega, nadurnega dela, vseh oblik pogodbenega dela, nagrad, odpravin, pokojnine (ne bo obdavčena pri izplačevanju kot sedaj), dohodki vzdrževanih otrok, vključno z otroškimi dodatki, obresti od bančnih depozitov (sedaj cedularni 20% davek), kapitalski dobički (sedaj cedularni 20% davek), najemnine od dajanja stvari v najem darila in dediščine (razen v 1. sorodstvenem kolenu), dohodki samostojnih podjetnikov, ki niso zavezani DDV, «neto dohodki» določeni z predhodno odločbo od nepremičnin in premičnin navedeni v prejšnjem odstavku, ter vse vrste socialnih in invalidskih prejemkov ter drugih finančnih ali materialnih pomoči. Torej popolnoma vsi osebni dohodki in neto prejemki se bodo vsako leto obvezno prijavili za odmero dohodnine. Ta se bo obračunavala po spodnji lestvici:

Osnova so skupni letni neto dohodki	Dohodnina znesek v €	Stopnja dohodninskega davka v %
Do 6000 €	0	0
Od 6 000 do 12 000 €	0	10% nad 6 000 €
Od 12 000 € do 18 000 €	600	15% nad 12 000 €
Od 18 000 do 24 000 €	1500	20% nad 18 000 €
Od 24 000 do 30 000 €	2700	25% nad 24 000 €
Nad 30 000 €	4200	30% nad 30 000 €

Lestvica obdavčenja je zelo umirjeno naraščajoča (progresivna lestvica) za končni obračun dohodnine za vse osebne neto prejemke. Znesek letnih neto osebnih dohodkov v višini 30.000 € je obdavčen z dohodnino 4200 €, torej je efektivno obdavčenje v resnici le 14%, pri letni dohodnini 60.000 € pa le 19,5%.

6.2. Posledice sprememb modela celovitega obdavčenja

Veljavni sistem obdavčenja je zelo krivičen, saj so vse plače obdavčene progresivno, nekateri dohodki po fiksni stopnji 20%, drugi pa sploh niso obdavčeni in sem spadajo tudi razne bonitete, ki tudi niso obdavčene. Tak davčni sistem je nepregleden in nikakor ne spodbuja poštenega dela in prizadevanja. Tak sistem nagrajuje »iznajdljive« in kaznuje vse za poštene in delo zavzete posameznike. Sistem je torej proti razvoju naravn.

Po novem predlaganem davčnem modelu, se bodo sicer najnižje plače malenkostno znižale zaradi dviga prispevkov od plač iz dela, vendar bodo prav ti zaposleni največ pridobili s povečanimi otroški dodatki, financiranjem otrok v vrtcih in šolah, znižane stopnje za dohodnino pri končnem obračunu dohodnine ter nižjih obrestih iz varčevanja in kapitala (spodbude varčevanju). Vse ostale plače razen najnižjih bodo ostale enako obremenjene kot doslej (brez delovne dobe in brez bonitet).

Mesečne plače se bodo zmanjšale vsem zaradi ukinitve plačila delovne dobe, vendar bo ta denar v resnici pripadal delavcem kot odpravnina ob izgubi zaposlitve oz. upokojitvi. Ta znesek ne bo kot doslej obremenjen s plačilom prispevkov kot doslej. Zato bodo zaposleni v resnici dobili na svoj osebni račun precej višji znesek kot do sedaj; le da jim ne bo izplačan kot mesečni prejemek. Odpravnina na računu posameznika bi se morala plemenititi in biti zavarovane kot državne obveznice.

Prav vsi državljani razen vzdrževanih otrok bodo zavezanci za obračun letne dohodnine. Posamezniki, ki ne bodo dosegali 6000 € skupnega letnega neto dohodka bodo upravičenci za socialno pomoč, ki jo bo izplačevala občina, kjer ima upravičenec stalno bivališče. Država bo pokrila občini 50% socialne pomoči izplačane upravičencu. Socialna pomoč se lahko izplača v obliki debetne kartice, ki omejuje nakup blaga in storitev, če gre za osebe, ki ne zmorejo samostojno in odgovorno odločati o svojih potrebah (odvisniki...)

SOCIUS bo zastopal stališče, da vsak zaposleni delavec, četudi z minimalno plačo, ne bo potreboval socialne pomoči za preživetje.

Vsakršno prikrivanje osebnih dohodkov z utajitvijo ali gotovinskimi plačili za blago in storitve bo sankcionirano tako, da se tega ne bo izplačalo početi. Le tako bodo prav vsi prebivalci prispevali svoj pošten delež socialni državi in bili deležni njenih prednosti. Torej kapitalski dobički, obresti od depozitov ali najemnine od stanovanj in podobno ne bodo več obdavčene po enotni cedularni stopnji kot doslej, kar daje ugodnosti bogatim. Tako bo stopnja obdavčenja za obresti od depozitov, najemnine, kapitalski dobički in vse ostalo odvisna od celokupnih letnih neto dohodkov. Tisti z nizkimi osebnimi prejemki bodo imeli nižje stopnje obdavčenja za vse dohodke, ostali pa ustrezno višje. S takim davčnim modelom želimo finančno spodbujati ljudi z nižjimi prihodki za starostno varčevanje oz. investiranje v stvari (npr. stanovanja, lokali), ki jim bodo v prihodnje prinašale dodatne prihode in varnost za starost. Tudi ti njihovi bodoči »rentniški dohodki« bodo nižje obdavčeni, če bodo njih celokupni dohodki nizki. Visoki kapitalski dobički in obresti, danes obdavčevali več z 20%, bodo dosegli to stopnjo šele pri 60.000 letnih dohodkov. Le celokupni neto dohodki višji od več sto tisoč € letno se bodo počasi približevali zgornji stopnji obdavčenja 30%, kar je še vedno v razumnih mejah, da osebni kapital ne bi odhajal iz Slovenije.

Vsi državljani RS, ki so prebivalci s stalnim bivališčem v Slovenijo bodo morali prijaviti tudi vse osebne prihodke iz tujine in bodo predmet obdavčenja v skladu z veljavnimi meddržavnimi sporazumi o izogibanju dvojnega obdavčenja.

Prodaja kmetijskih proizvodov neposredno od kmetov fizičnim osebam bo vključevala znižano stopnjo DDV ter registrirana.

6.2.1. Obveznost plačila minimalnih socialnih prispevkov iz drugih dohodkov

Osebam, ki v koledarskem letu niso redno mesečno plačevale obveznih prispevkov iz dela (44%) in niso prejemniki pokojnine, ter so prijavile več kot 12.000 € letnih neto dohodkov, se najprej obračuna obvezni 44% prispevek od osnove 12.000 €, enako kot za plače. Neto dohodek zmanjšan za obračunane prispevke je osnova za obračun obveznost plačila dohodnine.

6.2.2. Premoženjski davek

SOCIUS zavrača sedanji vladni predlog za obdavčenje prav vseh nepremičninskih objektov za 0,1% glede na tržno vrednost. Prečiščen popis nepremičnin bo služil za določitev pripadajočega oportunitetnega letnega neto dohodka, ki ga bodo morali lastniki podati ob prijavi vseh letnih dohodkov za odmero letne dohodnine; kot je navedeno pod 6.1.3

Zavračamo mnenje nekaterih ekonomistov, zlasti ameriških, češ da je potrebno bogatim znižati davke, da bodo lahko ti investirali in s tem ustvarjali nova delavna mesta. To drži samo, ko so to podjetniki »a la Henry Ford ali Bill Gates, Steve Jobs« in podobni; ne more pa to veljati za danes že prevladujoče »vele menedžerje«, ki v glavnem izkoriščajo korporacije za svoje lastne bonitete. Nekaj podobnega se dogaja danes v Sloveniji z veliko večino menedžerjev v državnih podjetjih. SOCIUS bo zastopal stališče, da se premoženje »naftnih šejkov« močno obdavči, če ne bo v funkcije ustvarjanja nove dodane vrednosti. Odločno pa bomo podprli podjetnike, ki se bodo svoj žrtvovali za realizacijo njihovih poslovnih idej na mednarodnih trgih in bodo družbeno odgovorni. To bo spodbudno bogatenje, vredno posnemanja in spoštovanja večine državljanov.

Vse premoženje nepremično, premično in v kakršnikoli obliki nad vrednostjo 1 milijon € na osebo bo podvrženo plačilu tudi premoženjskega davka. To obdavčenje bo razvojno naravnano, to pomeni, da bo moral lastnik skrbeti za premoženje tako, da bo v funkciji plemenitenja (investiranje in s tem ustvarjanje nove vrednosti in zaposlitev). Sedaj mnogi bogati (po svetu in pri nas) niso dovolj prisiljeni plemeniti kapitala in upravljajo zelo neracionalno s premoženjem ali celo živijo razkošno kot »naftni šejki«. Spodnje stopnje obdavčitve so minimalne, saj tudi najvišja 1,8% pomeni le 30% davka na normalen kapitalski donos 6% na premoženje. Zaradi blage progresije obdavčenja je premoženje v vrednosti 10 milijonov €, v resnici obdavčeno le z dobrih 16% na normalen kapitalski donos (6%).

Davek na premoženje se uvede kot prednostna naloga na vse premoženje posameznika (nepremičnine, premičnine, kapitalski deleži...), ki je ovrednoteno na več kot 1 milijon € na osebo. Odmera letnega premoženjskega davka se določi po spodnji lestvici:

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

Osnova v milijonih €	Znesek davka v €
nad 1 do 5 €	1,0% nad 1 milijon €
nad 5 do 10	40.000 € + 1,2% nad 5 milijonov €
nad 10	100.000 € + 1,8% nad 10 milijonov €

Premoženje slovenskih državljanov ali tujcev, ki je bilo ustvarjeno v tujini in kot naložba preko bančnih transakcij in investirano v Sloveniji je izvzeto iz osnove za obdavčenje s premoženjskim davkom za dobo 20 let. To naj bi spodbudilo povratek Slovencev v domovino.

6.2.3. Potrošniški davek-DDV se bo zniževal

Stopnje DDV se bodo vsako leto postopno zniževale (po 0,5% stopnji) do minimalno možnih 15% oz 5%. Vse storitve bodo obdavčene kot doslej z najnižjo stopnjo 5% kar bo še posebej podpiralo »izvozne storitve« kot turizem, logistika in druge »izvozne storitve«. Poudariti je potrebno, da izvoz slovenskega blaga ni obremenjen z DDV; zato so »izvozne storitve« še dragocenejše za državo kot izvoz blaga ker prispevajo DDV. Za majhne države z bogatejšimi sosedi je taka rešitev še posebej ekonomsko upravičena. Slovenija naj bi bila atraktivna za nakupe iz tujine, še zlasti za proizvode, ki so visoko obdavčeni kot pogonsko gorivo; to bi moralo biti vedno cenejše kot v sosednjih državah, EU seveda omejuje DDV na minimalno stopnjo 5%.

6.2.4. Med sosedska pomoč neobdavčena

Vsakršna delo in pomoč med ljudmi, ki ne pomeni gotovinskega plačila za opravljeno delo ne bo predmet obdavčenja. Vse transakcije z gotovino za opravljeno delo brez izdaje računa pa bodo ostro sankcionirane. Za vsako redno prodajo blaga ali storitev za gotovino brez računa in plačanega davka bosta sankcionirana kupec in prodajalec. Za vse storitve mora biti obračunana znižana stopnja DDV.

6.2.5. Samostojni podjetniki, ki niso zavezanci za DDV

Fizične osebe bodo kot kupci storitev spodbujeni zahtevati račun od samostojnih podjetnikov, ki niso zavezanci za DDV (do 25.000 € prihodkov). Poleg tega, da bo kupcu izdan račun osnova za garancijo za opravljeno storitev, bo tudi osnova za znižanje letne dohodnine. Na znesek opravljenih storitev samostojnega podjetnika se bo kupcu priznavala olajšava (znižanje obveznosti) pri obračunu letne dohodnine v višini 2% od plačnega zneska opravljeno storitev na računu.

6.2.6. Davek od dobička pravnih oseb

SOCIUS bo zahtevala uzakonitev mehanizmov za dejansko spodbujanje hitre in dolgoročne rasti dodane vrednosti blaga in storitev, ki edina lahko zagotavlja rast blagostanja državljanov. Če dodano vrednost poenostavljeno predstavimo kot vsoto bruto dobička, ki pripada lastnikom in bruto plač, ki pripadajo delavcem, potem bomo spodbujali rast dodane vrednosti tako, da bo zagotavljala sorazmerno pošteno delitev na delež, ki pripadata lastnikom in delež, ki pripada zaposlenim. Država pridobiva svoj delež z obdavčenjem tako bruto dobička kot bruto plač. Obdavčitev bruto dobička ne bo kot doslej 20%, torej za *Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.*

vse gospodarske družbe enaka ne glede na višino dobička in razdelitev na deleže bruto dobiček in bruto plače.

SOCIUS predlaga model variabilne stopnje dobička, ki bo odvisna od doseženega razmerja med deležema bruto dobička in bruto maso plač v preteklem letu.

Tabela za obračun obdavčenja bruto dobička gospodarskih družb:

Parcialni bruto dobiček znotraj razmerja bruto dobiček/masa bruto plač je osnova za obdavčenje	Davčna stopnja (%) od parcialnega bruto dobička
Parcialni bruto dobiček od 0 do razmerja 0,05	10% od bruto dobička
Parcialni bruto dobiček od razmerja 0,05 do 0,1	15% od parcialnega bruto dobička nad razmerjem 0,05
Parcialni bruto dobiček od razmerja 0,1 do 0,2	20% od parcialnega bruto dobička nad razmerjem 0,1
Parcialni bruto dobiček od razmerja 0,2 do 0,3	25% od parcialnega bruto dobička nad razmerjem 0,2
Parcialni bruto dobiček od razmerja 0,3 do 0,4	30% od parcialnega bruto dobička nad razmerjem 0,3
Parcialni bruto dobiček od razmerja 0,4 do 0,5	35 % od parcialnega bruto dobička nad razmerjem 0,4
Parcialni bruto dobiček od razmerja 0,5 do 1,0	40% od parcialnega bruto dobička nad razmerjem 0,5
Parcialni bruto dobiček nad razmerjem 1,0	50% od parcialnega bruto dobička nad razmerjem 1,0

Efektivne stopnje davka od bruto dobička gospodarskih in finančnih družb se bodo zniževale, če se bo višina bruto dobička znižala glede maso bruto plače v preteklem letu in povišala, če se bo dobiček povišal glede na maso bruto plač. V primeru da se bodo razmere na trgu za podjetje zaostriale in bodo doseženi nižji dobički se bodo stopnje obdavčenja dobičkov znižale in obratno povišale se bodo, ko bodo dobički zrasli ob nespremenjeni masi bruto plač. Tako bo država delila usodo podjetij in bo zares motivirana za čim boljše rezultate prav vseh gospodarskih družb in podjetij. Danes pa država Slovenija pobere 20% davka na dobiček ne glede na povsem različne pogoje gospodarjenja posameznih gospodarskih družb in ekonomskih nihanj doma in po svetu. Veliki dobički finančnih družb bodo bolj obdavčeni, manj pa dobički iz proizvodnje blaga in storitev. Za ponovno investiranje dobičkov bodo družbe dodatno stimulirane z znižanjem stopnje davka.

7. Socialni odgovornost

7.1.Otroški dodatek

Otroški dodatek bo mesečno izplačevala država vsem otrokom v višini 15% povprečne plače v RS za preteklo leto; in dvojni dodatek za otroka s posebnimi potrebami.

Država zagotavlja otroški dodatek za vse otroke do 18 leta, razen če se prej ne zaposlijo. Za prvega otroka v višini 15% povprečne neto plače v RS za preteklo leto, za drugega 17%, za tretjega in več pa 20%. (povprečna neto plača v RS znašala 1000 €).

7.2. Dolžnost staršev do otrok

Socialni dodatek za matere samohranilke se bo izplačal samo materam z neznanim očetom. V primeru, ko eden od staršev ne bo prispeval sporazumni delež za otroka ne glede na status obeh staršev bo nastopila učinkovita država. Čim bo eden od staršev na upravni enoti oddal overovljeno izjavo, da se drugi starš noče sporazumeti za stroške vzdrževanja otroka, bo upravni organ takoj z izvršno odločbo zasegel 15% (vendar najmanj 100 €) vseh neto mesečnih prihodkov dolžnemu staršu in nato denar nakazal pritožbenemu staršu. Posledično se bodo zmanjšali oz. povečajo dohodki za prijavo obračuna letne dohodnine obeh staršev. Izvršno odločbo o zasegu dohodkov v korist otroka nadomesti samo overovljen sporazum med staršema ali sodna odločba. V primeru, da neto mesečni dohodki ne zagotavljajo minimalnega pokrivanja stroškov otroka (100 €), upravna enota sproži avtomatski postopek za vpis hipoteke v korist države na vse premoženje dolžnega starša.

Tudi vsi ostali socialni transferi bodo revidirani, tako da nihče ne bo izkoriščal dobrohotnosti socialne države. Vse zlorabe bodo sankcionirane.

7.3. Vrtci, osnovno šolstvo in srednje šole

Pomemben cilj države je dvig natalitete in razbremenitev mater in staršev predvsem za materialne skrbi preživljanja otrok; v celoti pa je njihova odgovornost za duhovni razvoj otrok. Vloga vrtcev in osnovne šole je vzgoja in izobraževanje otrok in učencev.

7.3.1. Vrtci bodo brezplačni

Vrtci bodo brezplačni za vse otroke nad enim letom, do vstopa v osnovno šolo, ne glede na dohodke staršev. V vrtcih bo država zagotovila na svoje stroške prehrano in celodnevno bivanje ter varstvo otrok od 6:30 do 18:00; skrajšano tudi ob sobotah. Povečan obseg dela z otroki in mladino bo urejen s prezaposlitvami zaradi krčenja števila zaposlenih v javni in državni upravi.

Do enega leta starosti otrok imajo matere nadomestilo plače kot da bi bile zaposlene. Tiste, ki sploh niso bile zaposlene ob uradni ugotovitvi nosečnosti, pa država zagotavlja pravico do minimalne plače od uradne ugotovitve nosečnosti do drugega leta otrokove starosti.

7.3.2. Šolanje bo brezplačno

Šolanje na osnovnih in srednjih šolah bo brezplačno in država bo zagotovila primerne obroke hrane (malice, kosila) in knjige ter druge pripomočke za vse šolarje in dijake enako.

7.3.3. Enakost otrok v vrtcih in šolah

Vsi otroci ne glede v katerih zakonskih, partnerskih ali drugih oblikah skupnostih odraščajo imajo enake pravice in dolžnosti ter uživajo posebno podporo države.

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

7.3.4. Podpora nataliteti

Ker je prvobitna nacionalna dolžnost slovenske države ohranitev slovenskega naroda, **uživa njeno posebno podporo zdrav razvoj otrok ter izpolnitev njihovih pričakovanj za pridobitev ustrezne strokovne izobrazbe.** Država to zagotavlja s pobiranjem davkov in prispevkov od osebnih prejemkov prebivalcev RS.

7.3.5. Volilna pravica

Zahtevamo, da dobijo vsi državljani volilno pravico čim se rodijo. Do polnoletnosti otrok volijo njihovi starši kot njihovi zastopniki. S tem bomo vsaj delno ublažili nepravilnost, da starejši vedno bolj odločajo o pravicah mladostnikov. Starejša generacija zadolžuje komaj rojene otroke in navkljub temu niti mladoletni otroci, niti njihovi starši, nimajo pri tem nobene pravice temu nasprotovati.

Prepovedano bo kakršnokoli vključevanje **mladoletnikov** v delo političnih organizacij, društev ali drugih organizacijskih oblik, z namenom vplivanja na njihove politične izbire ali odločitve.

7.4. Socialna varnost odraslih

7.4.1. Pravice nezaposlenih

Nezaposlenim osebam država zagotavlja preko Zavodov za zaposlovanje plačilo pokojninskih in zdravstvenih prispevkov ter brezplačno šolanje oz. usposabljanje z namenom nove zaposlitve. Nezaposleni bodo imeli interes čimprejšnje zaposlitve, saj ne bodo prejeli od države nobenega mesečnega nadomestila. Delodajalec jim bo izplačal odpravnino, če jih bo odpustil. Upravičenost do socialne pomoči fizičnim osebam bo vezana na skupne letne neto dohodke iz vseh virov dohodkov, ki so predmet prijave letne dohodnine (glej 6.1.4). Socialna pomoč se zagotavlja do vsote 6000 € skupnih neto prihodkov letno.

7.4.2. Plačilo odpravnine namesto plačevanja delovne dobe

Znižanje akontacije dohodnine na delovno dobo oz. plačilo za delovno dobo se odpravi. Sedanji sistem plačila za delovno dobo je krivičen in nesmiseln. Delavci, ki običajno delajo v težkih pogojih za nizko plačo prejmejo za vsako leto delovne dobe nekaj evrov mesečno; tisti, ki delajo v ugodnejših pogojih za veliko plačo pa prejmejo desetkrat več za vsako leto dela. Z odpravo plačevanja delovne dobe delodajalec ne bo imel več pretiranega razloga, da so starejši delavci zanj dragi in bi bil to odločilen razlog za nadomeščanje z mlajšimi. Seveda delodajalec ne bo s tem nič prihranil, saj bo moral nakazati vsaki mesec za vsakega zaposlenega 10% povprečne mesečne »nove bruto« plače na poseben račun zaposlenega delavca. Namesto mesečnega izplačila delovne dobe, ki je obdavčeno z vsemi prispevki državi bomo dobili mnogo učinkovitejši »varčevalni model« odpravnine, ki bo izplačana ob izgubi zaposlitve. Ker bo ta znesek podvržen samo morebitnemu plačilu dohodnine, bo to za delavca v resnici zelo dobra naložba: Najbolj prav za delavce z nizkimi plačami in brez drugih večjih letnih dohodkov, ki so podvrženi letnemu obračunu dohodnine.

7.4.3. Osnovna socialna varnost vsem

Vse socialne pomoči se zagotavljajo, na osnovi enotne državne evidence dohodkov prebivalstva za prijavo letne dohodnine. Glede na neto dohodke in premoženjsko stanje prosilca (v določenih primerih pa tudi ostalih članov družine v 1. kolenu ter vseh dedičev ter obdarovancev) se bo ugotavljala upravičenost do socialne pomoči. Vsa izplačila socialne pomoči gredo v breme občinskega in državnega proračuna. Občine bodo imele tako interes za upravičeno oceno zahtevkov prosilcev socialne pomoči.

Vsakršno navidezno prikazovanje upravičenosti do socialnih dodatkov bo sankcionirano. Vsem, ki so zasvojeni (alkohol, prepovedanimi substance...) in potrebni pomoči, bo socialna pomoč nudena pod strogimi pogoji, če se bodo redno vključevali v potrebne oblike zdravljenja in terapij.

Posebna zaščita države bo veljala samo za osebe, ki so iz zdravstvenih razlogov nezmožne enakopravnega tekmovanja z ostalimi pri iskanju dela.

Vsi, ki se ukvarjajo z adrenalinskimi športi, se bodo morali posebej obvezno zavarovati za zdravljenje in invalidnine - preživnine za slučaj nesreč ter hudih poškodb. Ni pošteno, da reven delavec plačuje drugim za posledice namernega izzivanja nesreč z adrenalinskimi športi.

7.5. Programi pokojninskih zavarovanj

Zelena knjiga EU predvideva naj socialna varnost starostnikov temeljila na štirih stebrih:

- 1.) sistem sprotnega prispevnega kritja,
- 2.) poklicni pokojninski načrti,
- 3.) prostovoljno individualno zavarovanje - produkti življenjskih zavarovanj,
- 4.) lastništvo nepremičnin (obratne hipoteke z dosmrtnim lastništvom starostnika, oddajanje v najem, prodaja nepremičnine na starost).

Od teh štirih stebrov v Sloveniji trenutno primerno deluje le pokojninski sistem s sprotnim prispevnim kritjem, ostali trije stebri pa kljub zakonodaji, ki je na voljo, ne delujejo primerno, da bi zagotavljali socialno varnost. Zato je v le teh potrebna izostritev zakonodaje same in nadzora.

SOCIUS si bo prizadeval za večji nabor beneficiranih poklicev in subvencije za tehnološko izboljšavo težkih delovnih mest ter tako omogočil omiliti problem nujnega zviševanja starostne meje ob upokojitvi.

Delovanje samo prvega stebra na dolgi rok ne bo vzdržno. Potrebno je razviti zakonodajo in davčno politiko, da bo davčno breme nižje in da bo stimulirala posameznike in podjetja za razvoj in uspešno delovanje ostalih treh stebrov. Takšen pristop zahteva tudi boljše izobraževanje ljudi o načinih in potrebah večstebrne oskrbe starostnikov, predvsem pa nadzor države tako, da bodo zavarovanci lahko zaupali v produkte, ki so na voljo.

7.6. Program zdravstvenega zavarovanja

Slovenska družba se stara, zato bo vse večji delež BDP potrebno odvajati za financiranje življenjskih stroškov starostnikov (pokojnine, financiranje zdravstvenih storitev, zdravil in medicinsko-tehničnih pripomočkov, organizacija dolgotrajne oskrbe). Gre za populacijo, ki je starejša od 60, let, ni pa nepomemben delež tudi starejših od 52 let, ki iz posebnih razlogov ne morejo biti več polno aktivni delavci. država mora stimulirati uspešen prenosa kupne moči na starejše obdobje, kar je vgrajeno v predlagan davčni sistem (dohodninske stopnje, odložitev in oplemenitenje sedanjega mesečnega plačila za delovno dobo)

Pomembno je obvladovati rast cen zdravil in medicinsko tehničnih pripomočkov ter dostopnost do zdravstvenih storitev. Že danes je medicinska inflacija 10% (rast cen zdravstvenih storitev, zdravil in medicinsko-tehničnih pripomočkov). Projekcije kažejo, da se bodo stroški zdravil in medicinsko tehničnih pripomočkov ter stroški dostopa do zdravstvenih storitev še naprej povečevali

Dejstvo je, da je mogoče skrajšati čakalne dobe, se pravi povečati dostopnost do storitev in znižati cene zdravstvenih storitev po vzoru Nizozemske, ki je uvedla aktivno upravljanje z riziki na nivoju države preko izravnalnih shem, in hkrati omogoča izvajalcem zdravstvenih storitev individualno iniciativo, da kar najbolj izkoristijo obstoječe kapacitete in razvijajo nove, da pritegnejo zavarovance. Brez močnega nadzora države ta pristop ni možen, saj se s tem oslabi monopolni položaj dobaviteljev zdravil in medicinsko – tehničnih pripomočkov in tehnologij, ki danes iz proračuna posrkajo velik del namenjenih za zdravstvo. Pomembna je predvsem močna informacijska podpora, ki pa pri našem ZZZS peša ter večja konkurenca na trgu zdravil in pripomočkov.

SOCIUS se bo zavzemal za to, da bodo sredstva minulega dela delavcev lahko pokrivala stroške teh storitev, se pravi, da mora uvesti mnogo bolj skrbno gospodarjenje na tem področju. Razviti je potrebno sistem, ki bo motiviral izvajalce za transparentno (informacijsko dobro pokrito), skrbno gospodarjenje, ki bo z razpoložljivimi sredstvi dalo optimalni izkoristek in razbilo oziroma preprečilo oblikovanje monopolov.

8. Javna, državna uprava in lokalna uprava

8.1. Občine in pokrajine ter njihovo financiranje

8.1.1. Občine

Na lokalnih volitvah za občinske svetnike in župane, ne bodo smele nastopati politične stranke niti ne bodo smele financirati posameznikov in njihove občinske liste za župane in občinske svetnike. Sedanji občinski svetniki so samo politične izpostave njihovih strank in so za to delo bogato nagrajani iz občinskega proračuna, ki ga zagotavlja država.

Občinski svetniki bodo v bodoče prejemale samo nadomestilo za prevozne stroške za udeležbo na sejah, enako kot zaposleni za prevoz na delo, in nobenih drugih nadomestil za delovanje v delovnih telesih. Kandidirali bodo le tisti, ki so pripravljeni delati prostovoljno in dobrodelno v korist ljudi in lokalne skupnosti.

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

Volivci so že odklonili sedanji izprijen sistem občinskih volitev, saj vedno bolj podpirajo razne županske liste (Ljubljana, Koper...), njih župani so veliko bolj uspešni kot strankarski župani.

Občine se bodo v bodoče lahko združevale ali delile na nove občine v skladu z večinsko voljo prebivalcev, vendar bodo same iz lastnih virov financirale delovanje občinske uprave. Sedanje občine z manj kot 3000 prebivalci, morajo dokazati svojo ekonomsko utemeljenost, sicer se morajo združiti v večje. Krajevne skupnosti, brez vpliva strank, morajo dobiti nekdanjo vlogo – pravice in dolžnosti. Posledica prevelikega števila majhnih občin je ukinjanje nekoč dobro delujočih in poceni KS.

Država bo zagotavljala občinam nižje zneske kot doslej za primerno povprečno porabo na občana (glavarina).

Občine bodo pridobivale investicijska sredstva z uspešnim sodelovanjem na državnih in pokrajinskih razpisih. Tako se bo zagotavljal enakomeren razvoj podeželja in ohranjala poseljenost na ogroženih in pomembnih obmejnih območjih. Občine bodo prisiljene sodelovati pri skupnih projektih, ki so regijskega značaja.

Izračun višine glavarine za občine bo upošteval ključ izvora dohodnine od plač. Če je dohodnina bila pobrana od javnih uslužbencev zaposlenih v občini, ki se financirajo iz proračuna RS, bo glavarina znižana. Tako bodo občine motivirane za privabljanje gospodarskih družb v njihovo okolje in veliko manj kot doslej za pridobivanje najrazličnejših državnih in javnih ustanov.

Mestne občine bodo zaradi tega bolj naklonjena temu, da se njihove univerze povežejo b z razvojnimi in raziskovalnimi skupinami; manjši bo interes za dobro plačane javne uslužbence.

8.1.2. Pokrajine

V Sloveniji se uvedejo pokrajine kot vmesna lokalna oblast med občinami in državo. Glavna funkcija pokrajin je policentričen in enakomerni razvoj Slovenije ter posebna zaščita obmejnih področij, da se zadrži njihova poseljenost. Pomembna funkcija pokrajin je integracija in združevanje funkcij občin z razpisi za regijske razvojne projekte. Poimenovanje pokrajin je praviloma po mestu sedeža pokrajine, pokrajinski svet lahko spremeni ime pokrajine z 2/3 večino. Sedanje statistične regije (12) postanejo razvojne regije oz. pokrajine. Financiranje pokrajin in njihovo delovanje bo urejal poseben zakon. Prebivalci se na referendumu lahko odločijo za združitev dveh ali več pokrajin v eno samo. Zaželeno število regij je med 8-10 (Opomba: obvezno zgodovinske regije-pokrajine: Goriška, Koroška, Celjska ter ostale Koprška, Gorenjska, Ljubljanska, Mariborska, Prekmurska, Dolenjska in Posavska)

8.2. Minimalne in nujne spremembe ustave RS

8.2.1. Dosledna ločitev treh vej oblasti

V ustavi RS je potrebno dosledno ločiti zakonodajno oblast od izvršne oblasti in sodne oblasti.

V obstoječi ustavi RS se DZ, kot najmanj strokoven organ in hkrati z največjo politično močjo, vmešava v izvršno vejo oblasti in sodno vejo oblasti. To je potrebno odpraviti, da bi se demokracija v Sloveniji okrepila.

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

Državnemu zboru ostane izvolitev predsednika vlade, ne pa tudi ministrov. Te si bo predsednik vlade sam izbral in jih tudi odslovil in zamenjal, saj bo pri tem že tako »vezan« na podporo strankarskih koalicijskih partnerjev v DZ.

DZ izvoli predsednika vlade z javnim glasovanjem. (Sedaj tajno omogoča več korupcije s »kupovanjem« glasov).

Vlada kot celota je odgovorna DZ, ki jo ta lahko odpokliče z imenovanjem novega predsednika vlade.

Sodni svet naj imenujeta predsednik republike in DZ, vendar se s tem njihov političen vpliv konča. Sodnike ne bi več imenoval DZ ampak izključno Sodni svet. Sodniki naj imajo 7-letni mandat in ne kot doslej brez omejitve. Sodni svet lahko sodnika odslovi brez pojasnil z enoletnim odpovednim rokom in odpravnino ali tudi brez nič.

Sodni svet sestavlja enajst članov. Pet članov imenuje predsednik republike izmed sodnikov, šest pa državni zbor izmed univerzitetnih profesorjev prava, odvetnikov in drugih pravnikov. Predsednika izberejo člani sveta izmed sebe.

S temi spremembami se uskladijo ostali člani ustave.

8.2.2. Druge predlagane spremembe ustave RS

Slovenija z doslednim uveljavljanjem standardov pravne države sledi izključno ciljem družbene pravičnosti in socialne države. Cilji družbene pravičnosti in socialne države so določeni v zakonu, ki ga z 2/3 večino sprejme DZ.

8.2.3. Volilna pravica

Vsi državljani pod 18 let imajo volilno pravico, ki jo uveljavljajo njihovi starši oz. zastopniki.

8.3. Javna uprava

8.3.1. Uradniki in njihova odgovornost

Vsi uradniki se morajo zavedati, da v pre mnogih podjetjih delavci delajo trdo ves mesec, da prispevajo 100 € davkov (glej poglavje o plačah in dohodninskem davku), čeprav bi jih sami še kako potrebovali. Zato mora vsak uradnik imeti izjemno spoštovanje do trošenja slehernega evra iz državne blagajne, imeti mora tresočo roko ko podpisuje naročila in pogodbene obveznosti v imenu proračuna. Že najmanjši utemeljen sum za korupcijo v državni upravi bo strogo sankcionirani z odpuščanjem in odškodninskimi tožbami. Bolje nekaj po nedolžnem odpuščenih kot en sam skorumpiran uradnik v javni upravi. Za odpuščanje v javni in državni upravi osebno odgovarja direktor, ki izgubi funkcijo, če mu nadrejeni organ kot »Svet zavoda« ali drugi ne potrdi utemeljenosti odpovedi (glej 4.3.4).

8.4. Državna uprava

8.4.1. Vlada in vladne službe

Vlada ima danes 15 ministrstev in 15 vladnih služb ter uradov. SOCIUS zahteva, da se skrči na 7 ministrstev in 4 urade ter generalnega sekretarja vlade.

8.4.2. Odprava odvečnih državnih uradov

Odpravile se bodo nekatere agencije, uradi, mnogi skrčili, če ne služijo državljanom za uveljavljanje njihovih pravic. Slovenija je članica EU, vendar se bo, glede obsega institucij in števila zaposlenih, zgledovala po državah, ki imajo nekaj sto tisoč prebivalcev in ne desetine milijonov (zgledi so Luksemburg, Švica..). Tudi v EU bo Slovenija zastopala stališča o zmanjšanju birokracije, pogojene z direktivami EU. Nobena direktiva ne sme povečevati birokratskega sistema v državah članicah (nepotrebna poročila, poleg uradne statistike)

8.4.3. Sodstvo

Temeljita reorganizacija sodstva. Sodni postopki morajo biti končani v letu dni. Primer poslanca Prijatelja je dokaz, da sodstvo, če je politična volja lahko zelo uspešno deluje. Stečajne postopke mora sodišče končati v enem letu, kar je možno v učinkovitih državah: Stečaj Iskra Delte traja že 22 let: Vsa slovenska pravna stroka je odgovorna za neučinkovito zakonodajo. Očitno je, da zaupanja slovenskih državljanov niso upravičili.

Država je dolžna odpraviti vse monopole in tako tudi notarske in odvetniške. Država bo poskrbela za ponudbo konkurenčnih in cenejših storitev.

8.5. Varnost državljanov

Formalno demokratični pravni sistem, ki povzroča ljudem veliko več krivic kot so jih represivni režimi v preteklosti, v resnici sploh ni demokratičen. Zato se bodo zakonsko odpravili vse tiste določbe, ki v resnici služijo samo za zlorabo demokratičnih standardov na škodo oškodovancev in v korist ponavljajočih kriminalcev in kršiteljev zakonov. Represivni organi oblasti (policija, tožilstvo, sodstvo) bodo dobili veliko večja pooblastila za učinkovito ukrepanje pri zagotavljanju varnosti državljanov, zagotovljena jim bo večja politična podpora in priznanje za njihovo delo.

9. Visokošolsko izobraževanje

9.1. Kvaliteta študija

Država potrebuje vrhunske izobražence, zato bo država zagotovila kakovost in konkurenco med visokošolskimi zavodi, ne glede na njihovo lastništvo, da bi si le zagotovila vrhunske strokovnjake.

NAKVIS danes deluje relativno močno pod vplivom obstoječih univerz in politike. Predlagamo, da se vloga NAKVIS-a omeji na osnovno ugotavljanje primernosti opreme in kadrov za izvajanje programov ter kontrolo kvalitete kadrov tudi pri zamenjavi nosilcev predmetov programa.

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemeč ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

Pri odobritvi programa in njegovem vsakoletnem izvajanju bo država bolj kot do sedaj kontrolirala mednarodno uveljavljenost znanstvenikov, ki bodo predavali na univerzitetnih in podiplomskih programih, in visoko strokovno usposobljenost na strokovnih programih (patenti in drugi dosežki nosilcev predmetov) in izvajala financiranje glede na kvaliteto izvajalcev. Nedopustno je, da danes na strokovnih programih predava magister, ki je komaj dokončal šolanje in nima nobenih strokovnih izkušenj. Prav tako je nedopustno, da se dobre nosilce, navedene pri sprejemanju programov, takoj po sprejetju nadomesti z neizkušenimi kadri brez ustreznih referenc.

NAKVIS naj preko programov financiranja skrbi tudi za selekcijo študijskih usmeritev ali smeri, ter ustrezno ravnotežje med zaposljivimi in slabo zaposljivimi poklici, saj imamo vrsto smeri in usmeritev ter fakultet, za katere že vnaprej vemo, da njihovi diplomanti ne bodo dobili primerne zaposlitve v Sloveniji.

9.2. Za državne univerze in fakultete naj prispevajo tudi občine

Državne univerze oz. njihove fakultete bodo morale delno financirati tudi občine, kjer je sedež fakultet, saj imajo prav te občine največ koristi od delovanja teh državnih fakultet. Nekatere občine, ki želijo pritegniti v svoje okolje študente za visokošolsko izobraževanje že sedaj plačujejo pomembne stroške tako za državne kot privatne visoke šole.

Država bo univerzam priznavala vse stroške potrebne za organizacijo visokošolskega izobraževanja na dislociranih lokacijah.

9.3. Odličnost študentov in socialna varnost

Osnovna dolžnost študentov je, da ves svoj čas posvetijo študiju z namenom čimprejšnjega zaključka študija z najboljšimi ocenami. Vsi vpisani študentje imajo enake pravice in dolžnosti; izrednih študentov ni, so samo redno vpisani. Fakulteta mora vsem študentom omogočiti študij v dopoldanskem in popoldanskem (večernem) času tako, da se ga lahko udeležijo vsi študentje (zaposleni, upravičeno odsotni...)

9.4. Država zagotavlja štipendije

Država bo zagotavljala državne štipendije kot brez obrestna posojila vsem študentom, ki bodo imeli za to interes. Vračilo štipendije državi po zaključku študija v razponu od 0% do 100%. bo odvisno od kriterijev (dosežena povprečna ocena vseh predmetov, število mesecev študija glede na uradno dolžino študija, ter vrste študija, ki jih država še posebej potrebuje-vlada vsako leto pred vpisom študija objavi spisek študijskih smeri v posvetu z NAKVIS-om.

9.5. Šolnine in brezobrestni kredit za vse enako

Študent, reden ali izreden, bo za vsak letnik študija plačal pavšal vnaprej enotno, ne glede na stroške študija. Država mu za ta namen zagotavlja kredit, ki ga bo najel in poplačal na enak način kot štipendijo po zaključku študija in zaposlitvi v razponu od 0% do 100%.

9.6. Odličnost in zadovoljstvo študentov

Cilj navedenih ukrepov je, **da vsak, tudi najrevnejši študent, dobi možnost študija po lastnem izboru**; prevzame pa odgovornost za svoje lastne odločitve in investicije; študij ni neodgovorno trošenje finančnih sredstev na račun tistih, ki se komaj preživljajo, da zagotavljajo funkcioniranje kvalitetnega visokošolskega izobraževanja. Študij je odgovorna investicija vsakega posameznika.

10. Stanovanjska izgradnja

Država bo pospeševala gradnjo študentskih domov, prijaznih domov za potrebe starejših prebivalcev in izgradnjo najemnih stanovanj za mlade družine ter socialne upravičence.

11. Odnos do »levice« in preteklosti

Slovenske stranke, ki same sebe uvrščajo na levi politični pol, to v resnici sploh niso. Običajno močno poudarjajo samo nekatere pravice marginalnih skupin, da bi v Evropi dokazovale svojo demokratično naprednost in neomajno borbo za človekove pravice. Žal pa je to le dimna zavesa, da istočasno grobo teptajo osnovne človekove pravice več sto tisoč državljanov in tujcev, ki ne dobijo zaposlitve, niso pošteno plačani za opravljeno delo, dopuščajo krajo njihovega minulega dela, jih neodgovorno zadolžujejo in tako ogrožajo njihovo socialna varnost in pravico za dostojno preživetje. Vse to te stranke načrtno dopuščajo, ker jim je edina skrb kapitalsko preživetje njihovih prijateljev in podpornikov.

Nekatere politične stranke poudarjajo pripadnost partizanskemu odporu, da bi pridobile naklonjenost določene skupine volivcev; v praksi pa teptajo vse vrednote partizanskega antifašističnega boja in borbe partizanov za pravičnejšo socialno družbo.

Spoštljiv odnos Socialistične unije do osvobodilne borbe in vrednot antifašizma ter socialne pravičnosti je vgrajen v ta program in preambulo statuta.

12. Zaključek

Osrednji cilj programa je zagotoviti vsem prebivalcem Slovenije dobro plačano delo in dolgoročen trajnostni razvoj, ki bo omogočal stalno rast plač in približevanje kosmatega družbenega proizvoda najbolj razvitim državam Evrope (Luksemburg, Švica..). Zato potrebujemo znatni presežek ponudbe delovnih mest kot pa bo iskalcev zaposlitve. Le tako se bodo brez pretresov zapirala delovna mesta z nizkimi plačami (nizka dodana vrednost) in odpirala nova z višjimi plačami (višjo dodano vrednostjo). To bomo omogočili z privabljanjem uglednih velikih strateških vlagateljev v Slovenijo. Domači podjetniki pa bodo še posebej spodbujeni za uresničitev njihovih naprednih načrtov za ustvarjanje novih zahtevnejših

Intelektualni lastnik tega programa je mag. Boris Nemec ob dobrohotni podpori nekaterih uglednih univerzitetnih profesorjev, ki so prispevali pomembne dopolnitve.

delovnih mest. Oboji tako tuji kot domači vlagatelji pa potrebujejo prijazno družbeno ekonomsko okolje. Tega danes ni, ker ga vladajoče politične stranke niso želele, saj bi razmah uspešnih investicij ogrozil njihove tajkunske prijatelje in podpornike. Investicijski razmah pomeni več delovnih mest in višje plače ter zahtevnejše sindikate. To pa bi dokončno pokopalo upe za preživetje sedanjih tajkunov, ki so produkt politike zadnjih 20 let. Prijazno družbeno ekonomsko okolje pa bomo zagotovili z **Novim družbenim dogovorom** vseh državljanov Slovenije in ta obsega sledeče bistvene elemente za uspeh:

- prožnost dela za vse zaposlene, a spoštovanje pravic zaposlenih
- motiviranje zaposlenih kot intelektualni kapital, ki je ključen za uspeh družbe
- razvojno naravnani davčni sistem za podjetja in posameznike
- vzorna plačilna disciplina
- učinkovit upravni sistem (država, občina...)
- učinkovit pravni sistem, ki štiti predvsem upnike in oškodovance in ne obratno
- zgled dobrega dela in skromnosti ter poštenosti državne, lokalne in javne uprave
- uravnotežen državni proračun.
- prožna pokojninska zakonodaja s stimulacijo za podaljšanje zaposlitve

Kratkoročni ukrepi bodo osredotočeni na zagotavljanje, plačilne discipline podjetij in države, uveljavitev predlaganega celovitega razvojno naravnane davčnega ter socialnega sistema (plače, dohodnina, otroški dodatki, delovna doba, novi model letne dohodnine, obdavčitev dobičkov,...).

V tem programu niso predstavljene stališča do številnih gospodarskih in družbenih vprašanjih, kjer skoraj vse slovenske politične stranke zagovarjajo podobne ali celo enake cilje (infrastruktura, energetika, odnos do okolja, skrb za starejše, kmetijstvo in prehrana, itd.). Tovrstne problematike torej nima smisla izpostavljati, saj se bo tako lažje sporazumevati z drugimi strankami za podporo novim zakonskim in razvojnim rešitvam.

Socialistična unija izpostavlja v tem programu ključne razvojne spremembe, ki niso možne brez široke javne podpore in **Novega družbenega dogovora** slovenskih volivcev.

Razprave in predlogi za dopolnitve programa stranke so vedno zaželeni; upoštevani in potrjeni pa bodo na ustanovnem zboru Socialistične unije Slovenije.